

PLURI-IDENTITATS

III CONVOCATÒRIA BIENNAL D'ARTS VISUALS
III CONVOCATORIA BIENAL DE ARTES VISUALES
III BIENNIAL VISUAL ARTS CONTEST

MUSEU DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT. MUA. 2023

UNIVERSITAT D'ALACANT

RECTORA

Amparo Navarro Faure

VICERECTORA DE CULTURA, ESPORT I LLENGÜES

Catalina Iliescu Gheorghiu

PLURI-IDENTITATS

III CONVOCATÒRIA BIENNIAL D'ARTS VISUALS

ORGANITZA I PRODUEIX / ORGANIZA Y PRODUCE

10.03.2023 / 04.06.2023. Sala Sempere

Museu de la Universitat d'Alacant. MUA

Inauguració / Inauguración: 10.03.2023. 19h.

EXPOSICIÓ / EXPOSICIÓN

COORDINACIÓ / COORDINACIÓN

Sofía Martín Escribano. MUA

Remedios Navarro Mondéjar. MUA

MUNTATGE / MONTAJE

David Alpañez Serrano. MUA

Stefano Beltrán Bonella. MUA

EXECUCIÓ / EJECUCIÓN

Servei de manteniment de la UA

PUBLICACIÓ / PUBLICACIÓN

COORDINACIÓ / COORDINACIÓN

Sofía Martín Escribano. MUA

Remedios Navarro Mondéjar. MUA

TEXTOS

Fernando Bayona

Les i els autors / Las y los autores

DISSENY / DISEÑO

Bernabé Gómez Moreno. MUA

Sofía Martín Escribano. MUA

Remedios Navarro Mondéjar. MUA

TRADUCCIONS / TRADUCCIONES

Servei de Llengües

ISBN: 978-84-125402-4-6

Depòsit legal / Depósito legal: A 267-2023

Imprimix / Imprime: Quinta Impresión, S.L.

© De l'edició, Museu de la Universitat d'Alacant. MUA

© Dels textos, els autors i autores

© De les imatges, els autors i autores.

PLURI-IDENTITATS

III CONVOCATÒRIA BIENNIAL D'ARTS VISUALS

III CONVOCATORIA BIENAL DE ARTES VISUALES

III BIENNIAL VISUAL ARTS CONTEST

MUSEU DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT. MUA. 2023

ANDREA CORRALES. JOAN FIERRO. LES CUTÉS (AIDA SALÁN SIERRA Y GUILLERMO ESTEBAN AVENDAÑO). NATALIA LOBATO RUIZ. JUAN F. NAVARRO. NOVIEMBRE (CANDELA SÁNCHEZ Y CELIA MORENO). ANTONIO PÉREZ GIL. PRISCILA RAMAL. ARAKS SAHAKYAN. MARÍA SÁNCHEZ LÓPEZ. PABLO SÁNCHEZ-NÚÑEZ. LUCAS SELEZIO DE SOUZA

PLURI-IDENTITATS

III CONVOCATÒRIA BIENNAL D'ARTS VISUALS

El Museu de la Universitat d'Alacant (MUA) presenta la tercera edició de la Convocatòria d'Arts Visuals Pluriidentitats, una iniciativa del Vicerectorat de Cultura, Esport i Extensió Universitària en col·laboració amb el Vicerectorat d'Igualtat, Inclusió i Responsabilitat Social.

Aquesta convocatòria naix amb la voluntat de convertir-se en un espai per a la creació artística contemporània en el qual es plantegen qüestions d'identitat en el sentit més ampli: identitat de gènere, diversitat sexual, orientació afectivo-sexual..., però també pluriidentitats com a multiculturalitat, com a lloc de trobada –en igualtat– dels diferents pobles, religions, ètnies, cultures, usos i costums, com a altaveu per a les minories i eina per a la inclusió, com a espai de comprensió i tolerància.

En aquesta edició, possiblement la més internacional, s'hi han presentat cinquanta-dos projectes de sis països, dels quals el jurat ha seleccionat dotze propostes d'artistes d'Espanya, el Brasil, Colòmbia i Armènia. Es tracta d'un conjunt que destaca per la diversitat temàtica i tècnica, en el qual la pintura, el dibuix, la fotografia, l'escultura, el vídeo, la ceràmica, l'art digital i la instal·lació es donen la mà per a derrocar estereotips i impulsar el valor de la pluralitat.

PLURIIDENTITATS ens acosta a altres veus i a una altra manera d'entendre la realitat, i a reflexionar sobre conceptes com a diversitat, respecte i llibertat. Només així s'aconseguirà una societat més justa, inclusiva i igualitària.

PLURI-IDENTITATS

III CONVOCATORIA BIENAL DE ARTES VISUALES

El Museo de la Universidad de Alicante (MUA) presenta la tercera edición de la "Convocatoria de Artes Visuales Pluri-identitats", una iniciativa del Vicerrectorado de Cultura, Deporte y Extensión Universitaria en colaboración con el Vicerrectorado de Igualdad, Inclusión y Responsabilidad Social.

Esta convocatoria nace con la voluntad de convertirse en un espacio para la creación artística contemporánea en el que plantear cuestiones de identidad en su más amplio sentido: identidad de género, diversidad sexual, orientación afectivo-sexual..., pero también pluri-identitats como multiculturalidad; como lugar de encuentro –en igualdad– de los diferentes pueblos, religiones, etnias, culturas, usos y costumbres; como altavoz para las minorías y herramienta para la inclusión; como espacio de comprensión y tolerancia.

En esta edición, posiblemente la más internacional, se han presentado 52 proyectos de 6 países, de los que el jurado ha seleccionado 12 propuestas de artistas de España, Brasil, Colombia y Armenia. Se trata de un conjunto que destaca por su diversidad temática y técnica, en el que la pintura, el dibujo, la fotografía, la escultura, el vídeo, la cerámica, el arte digital y la instalación se dan la mano para derribar estereotipos e impulsar el valor de la pluralidad.

PLURI-IDENTITATS nos acerca a otras voces y otra forma de entender la realidad, y a reflexionar sobre conceptos como diversidad, respeto y libertad. Solo así se conseguirá una sociedad más justa, inclusiva e igualitaria.

PLURI-IDENTITATS

III CONVOCATÒRIA BIENNAL D'ARTS VISUALS
III CONVOCATORIA DE ARTES VISUALES
2023

ANDREA CORRALES. JOAN FIERRO. LES CUTS (AIDA SALÁN SIERRA Y GUILLERMO ESTEBAN AVENDAÑO). NATALIA LOBATO RUIZ. JUAN F. NAVARRO. NOVIEMBRE (CANDELA SÁNCHEZ Y CELIA MORENO). ANTONIO PÉREZ GIL. PRISCILA RAMAL. ARAKS SAHAKYAN. MARÍA SÁNCHEZ LÓPEZ. PABLO SÁNCHEZ-NÚÑEZ. LUCAS SELEZIO DE SOUZA

TOT COMENÇA, I TOT ACABA, EN EL COS

FERNANDO BAYONA

Artista visual, professor i investigador

La identitat d'una persona no és el nom que té, el lloc on va nàixer, ni la data en què va venir al món. La identitat d'una persona consisteix, simplement, a ser, i el ser no pot ser negat.

José Saramago

Bé és sabut que tota identitat és un constructe. Una posada en escena entesa com la construcció subjectiva que cada individu fa de si mateix en relació amb els diferents grups socials als quals pertany. Aquesta es nodreix de diferents elements com la cultura, la història personal, les relacions o els rols que s'assumeixen en la societat. Té la seua manifestació en múltiples àmbits, des de la cultura i la política fins a la sexualitat i la religió, influenciada per factors externs, com la globalització o la migració. En aquest sentit, és entesa com un procés dinàmic i canviant en contínua transformació.

Son qüestions a les quals tracten de donar resposta les 12 propostes seleccionades en la tercera convocatòria PLURI-IDENTITATS. En totes es posa de manifest l'interès que suscita el cos, tractant d'explorar els límits de la seua fisicitat, indagant en la seua manera d'habitar el món digital o la seua manera de transitar pels àmbits geogràfics. Projectes que posen en relleu les relacions existents entre el cos, el desig, els cànons de bellesa imperant, o les regles i els models de societat imposats. Ideals marcats pels mitjans de comunicació i les xarxes socials, així com la influència i perills que suposa en la creació de la identitat individual i col·lectiva.

EL GÈNERE SOTMÈS

Andrea Corrales ho fa amb Fig.1 Carta de drets_tags <homosexuals> <sodomites> (1621-1975) intervenint sobre un objecte tan icònic com és la bandera multicolor que representa el col·lectiu LGTBI. Acceptada per la cultura popular com a símbol de celebració i drets, en el seu cas és alterada per la superposició de 25 pàgines de diferents Butlletins Oficials de l'Estat (BOE) des de 1621 fins a 1975. Un arc temporal que

s'inicia amb Felip IV i s'estén fins a 1975 amb la fi de la dictadura franquista, i en què la terminologia, sempre vinculada a la malaltia o a l'estigma, deixen una profunda petjada. Una juxtaposició de normatives, basades en la convicció que les dissidències sexuals han de ser regulades, on cada capa en cancel·la la precedent, deslegitimant o establint una categorització entre ciutadanxs de primera i aquellxs que transitent en els marges del sistema sexe-gènere.

EL CÀNON DE BELLESA IMPOSAT

Són precisament aquestes lleis les que tracta de revertir **Natalia Lobato Ruiz**. Explora el cos des de paràmetres escultòricos instal·latius amb un mural ceràmic participatiu creat amb una gran economia de recursos. Precisa en l'elecció de la porcellana i les engalbes com a materials definitoris, fa seus passatges de l'Antic Testament (Gènesi 1, 27 o Gènesi 2,7) revelant-se com a CreadorA amb reminiscències bíbliques en clau contemporània. Les seues mans aconsegueixen insuflar vida a un projecte de tall artivista. Celebra la diversitat i trenca amb els estereotips de bellesa imposats (moltes vegades autoimposats) amb el clar objectiu de lluitar contra la censura patriarcal exercida sobre els nostres cossos. Una mena de barricada basada en una multiplicitat de mugrons, que concentra gèneres, edats i colors de pell. Una mostra real i diversa que qüestiona la forma en què són percebuts i tractats, especialment en xarxes socials, posant en el punt de mira la discriminació i hipersexualització del cos femení. Poc importa l'origen de les imatges, si reproduïxen obres d'art o són fotografies inofensives, l'objectiu sempre és el mateix, evitar i condemnar el mugró femení.

En aquesta mateixa línia d'acció trobem *Un i tres QR* de **Juan F. Navarro**, on referencia clarament l'obra de l'artista conceptual Joseph Kosuth i la seua coneguda peça *Una i tres cadires*. El seu projecte s'endinsa, des del marc conceptual i minimalista, en els cànons, models i ideals de bellesa imposats en les xarxes socials, i la necessitat cada vegada més generalitzada de recórrer a la cirurgia per a modificar el cos i encaixar en aquests paràmetres de perfecció. Ens convida a reflexionar sobre el boom de la medicina estètica i els problemes psicològics generats per la interacció amb aplicacions com Instagram o Tik Tok. Els seus filtres han donat lloc entre la gent més jove a un ideal de rostre únic: llavis prominents, pòmuls alts i nas afusat. Una tendència cada vegada més estesa que no els permet l'autoestima.

Dues peces, una formada per un dibuix sobre paper on es mostra un codi QR realitzat amb retolador, i un altre d'íguals dimensions i característiques, creat mitjançant impressió ink jet. El món analògic enfront del tecnològic. Aquest codi, tant el dibuixat com l'imprès, ens remeten a una imatge digital "ideal" del codi QR original allotjada en Internet. La peça a retoladorno funciona pel fet que genera interferències que impedeixen l'accés a l'original digital. Una metàfora de la incapacitat de ser, la impossibilitat de ser la nostra còpia en la Xarxa; mentre que la impressió sobre paper ens remet a l'original digital, previ ús de l'smartphone, eina necessària per a capturar el QR. Desig i frustració al mateix nivell.

Priscila Ramal se centra en la manera de pal·liar aquests desordres provocats per les xarxes socials. Ens ofereix un passatge al Purgatori, en un viatge disfressat de llum i color. I no sols per les seues peces, sinó perquè és el que es desprèn de les pantalles que capten contínuament la nostra atenció i ens mantenen en un estat permanent de letàrgia.

L'autora ens ofereix una visió en primera persona de la seu experiència amb les xarxes socials, i com el seu ús passiu i compulsiu va contribuir al seu estat depressiu, en el qual els fàrmacs van jugar un paper fonamental com a via de fugida de la realitat.

Blue Moon combina escultura i pintura per a mostrar la situació actual en què ens trobem. Posa en evidència la importància de comprendre els processos que ens mantenen enganxats a aquests estímuls altament addictius i com contribueixen a una insatisfacció generalitzada i a l'augment de les malalties mentals. Una crítica a la societat actual, en la qual el plaer i el desig són els únics fars que ens guien, i on qualsevol experiència dolorosa és adormida amb opiacis i antidepressius. Una invitació a replantejar-nos l'impacte que les xarxes socials i la cultura del consum tenen en la nostra salut mental i com afecten la nostra manera de relacionar-nos amb el món que ens envolta.

La dictadura de la bellesa es construeix en les xarxes socials, però també en l'espai públic. En aquesta línia transita *Infinites formes crees* del col·lectiu **Noviembre**, format per Candela Sánchez i Celia Moreno. El seu projecte, de caràcter instal·latiu, usa la fotografia com a recurs tècnic, investigant sobre el cos i la manera de representar-lo en les estàtues presents en els espais públics de la ciutat de Barcelona. Una investigació que usa l'enquadrament fotogràfic a manera de bisturí per a desconstruir, fraccionar i descontextualitzar cada part d'aquests cossos, alliberant-los del seu origen, generant noves identitats híbridas que representen un ventall més ampli de possibilitats. El seu objectiu no és un altre que repensar la funció històrica de les estàtues, establir noves identitats i qüestionar la memòria.

En paraules de les autòres "les característiques d'aquestes escultures han determinat una relació natural amb la figura humana, transcendint valors, creences i aspiracions socials. [...] Hem de tornar a mirar aquestes figures des d'una visió crítica per a qüestionar-nos tot allò [...] heretat. No hi ha cossos divergents. Les dones es mostren normalment nues, mentre que els homes no".

La Història l'escriuen els vencedors, i aquesta guerra la continuen guanyant els homes. No va ser fins al 1917 que la Ciutat Comtal no va tenir el seu primer monument dedicat a una dona que no era santa, reina, deessa, ni obrava miracles. Una cosa que no ha millorat, ja que en l'actualitat tan sols compta amb 14 estàtues, i no totes tenen nom i cognoms, enfront de les 168 dedicades a homes, dada que posa en relleu aquesta desigualtat.

Aquest tipus de monuments, vinculats a fonaments ideològics i polítics profundament tradicionals, ocupen l'espai públic amb símbols considerats una oda a l'esclavitud i al racisme originats en el colonialisme, provoquen una sèrie de reflexions i dilemes de profund calat. La societat contemporània requereix monuments dirigits cap a accions

reparatòries de fets històrics, que donen resposta a la diversitat, i veu a comunitats i col·lectius oprimits durant segles.

Pablo Sánchez-Núñez investiga a través de la fotografia i el vídeo l'ús cada vegada més estès de la tecnologia de reconeixement facial. Aquests avanços han sigut una eina molt útil en diversos àmbits, des del desbloqueig de telèfons fins a la seguretat en aeroports. No obstant això, aquestes possibilitats també han generat controvèrsia a causa del seu potencial per a perpetuar la discriminació racial i de gènere, així com el capitalisme de vigilància.

Les persones de color i trans són els grups més vulnerables als efectes negatius d'aquesta tecnologia. Estxs últimxs poden tenir dificultats per a ser identificadxs correctament pels sistemes de reconeixement facial a causa de la discrepància entre la seua aparença física i la identitat de gènere registrada en els seus documents oficials.

És necessari prendre mesures que garantisquen que aquests sistemes no perpetuen la discriminació i l'opressió. Això inclou la regulació del seu ús i la inversió en recerca i desenvolupament per a millorar la precisió i la inclusió d'una manera més justa.

Trans-formant els algorismes binaris de gènere utilitza paràmetres d'art generatiu i processament digital de la imatge per a posar cara a aquesta discriminació. Activa conceptes associats als ideals de bellesa, el cànon tradicional, el retrat clàssic, la biologia, la ferida, l' "error", les múltiples maneres d'habitar un cos –moltes vegades no desitjat– o les maneres de transitar-hi amb ell.

TEMPS, MEMÒRIA I IDENTITAT COM A CONSTRUCTE

Joan Fierro s'enfronta al concepte d' "estasi", tal i com és definit per George Baker en *El camp expandit de la fotografia*, plantejat com a imatge fixa aplicada a la videoperformance. Un desplegament instal·latiu amb l'objectiu de trobar solucions plàstiques per a habitar el temps com a constructe, que adquireix múltiples possibilitats de concepció dins d'una geografia ideològica en la qual els individus s'adequen o participen segons un paradigma socioeconòmic i cultural.

La imatge de l'estrange és utilitzada com a vector per a explorar la tensió entre el temps de la vida contemplativa i el temps accelerat o fragmentat propi del capitalisme digital, sent objecte/objectiu d'una violència estructural del mateix sistema.

El projecte utilitza el vídeo com *still-film* i com a part del camp expandit de la fotografia, proposant estratègies que juguen amb el temps i eixamplen el present per a fer-lo més habitable. Mecanismes com la ruptura de la linealitat, l'ús del bucle, la fragmentació de l'espai, la lentitud i/o la promesa d'una narrativa que no arriba. Pur esdeveniment estètic per a crear un gest audiovisual i performatiu en una posició de resistència entesa com biopolítica.

Amb *Estranger*, l'autor converteix en protagonista el seu propi cos, en tant imatge superficial i connotada pel context multicultural del barri de Bilbao la Vella a la ciutat de Bilbao, encara que fugi de l'autoretrat. Parteix de la cerca de diverses connotacions

del seu cos, situat i activat al carrer i en la pantalla, on explora la fragilitat com a possibilitadora de moviment i transformació.

D'aquest ús del cos com a vehicle amb el qual transitar la geografia parla el projecte de **Lucas Selezio de Souza**. La seua proposta pren caràcter instal·latiu centrant els seus interessos en la cerca intrínseca que té l'ésser humà per a trobar una llar, i com la seua identitat ve definida per l'esdevenir del camí realitzat. Un migrant que expandeix la seua presència motivat pels conflictes bèl·lics, les fams o la intolerància, però també per la seua pulsió interior per relegar allò tangible. Un Argonauta que emprèn l'incert viatge a la recerca del velló d'or. La idea que el viatge és una part important del procés de cerca de la identitat i del coneixement, convertida en metàfora de la pròpia vida, en la qual s'enfronta a desafiaments i dificultats mentre busca perseverantment el seu lloc en un món en constant canvi.

Desplaçaments. Habitar el món intangible, utilitza materials i teixits usats en construcció civil, explorant les relacions existents entre arquitectura, escultura i moda, amb tècniques pròpies d'aquesta última, seguint les relacions establides per Gottfried Semper en *Els quatre elements de l'arquitectura*. D'aquest procés sorgeixen bosses, sandàlies o motxilles, al costat d'objectes híbrids que accompanyen el migrant en el seu exili. Com apunta el seu autor "En aquest no-lloc, espai d'incertesa i anonimat, es posa de manifest el conflicte viscut pel viatger que habita una llar efímera i assumeix una identitat sempre confrontada per i des de la mirada de l'altre".

En aquest discorrer, més prompte que tard, s'acaba trobant un mur. Una barrera, a vegades, infranquejable.

El col·lectiu **Les Cutés**, format per Aida Salán i Guillermo Esteban, construeix una peça escultòrica realitzada en ferro cromat i acer inoxidable. Biombo adquireix caràcter de tancament metà·lic, similar a l'utilitzat per a protegir els aparadors que ens permeten veure'n l'interior. Hi reivindiquen la importància de mantenir viva la convivència entre ciutadania i espai públic, i l'inevitabile caràcter teatral que mantenen els seus desconeguts actors, posant en el punt de mira la sèrie de rituals i convencions implícites en l'ús. Pures formalitats gestuals i coreogràfiques en permanent estat de revisió, en què la performativitat i la posada en escena defineixen la identitat individual i col·lectiva.

Però tota tanca també és frontera. El límit imaginari que separa mons i destinacions. El miratge que ens sedueix i ens enganya a parts iguals, com a cant de sirena que ens crida a travessar el llindar del que ens resulta desconegut. Barrera que protegeix, però també limita. La trobada entre el jo i l'altre, entre la vida i la mort. Un territori de transició on tot és possible.

D'això en sap molt **Araks Sahakyan**. Amb *Les finestres de ma casa, des de la neu fins a la mar*, ens acosta a les seues múltiples identitats, des de la intimitat al col·lectiu. Un projecte de caràcter instal·latiu sobre la memòria i el desarrelament, amb el qual ens acosta a qüestions geopolítiques i a les migracions que afecten la població.

Una exploració plàstica per a comprendre'n l'arquitectura emocional interior, des de la seua ciutat de la neu i de naixement, Hrazdan, a Armènia, fins a la ciutat de la mar,

d'emigració, Alacant, així com la ciutat d'una segona emigració, la seua ciutat de pluja, París.

A través del dibuix, en el qual el color té un protagonisme fonamental, recrea "una vista imaginària des de l'interior d'una casa també imaginària. Arc de Triomf, una platja i edificis soviètics es mesclen com en les dimensions de física quàntica en una composició estranya, on s'entrellacen temporalitats i espais". La seua proposta es completa amb una catifa feta a mà per artesanes a Armènia que reproduceix el mateix dibuix presentat en l'exposició. Una peça entreteixida nus a nus que subratlla el símbol d'un territori, els orígens i les pèrdues que el migrant deixa darrere seu. Dues tècniques, dibuix i teixit, com a formes de resistència. Un viatge d'anada i tornada, entre la història personal i la col·lectiva.

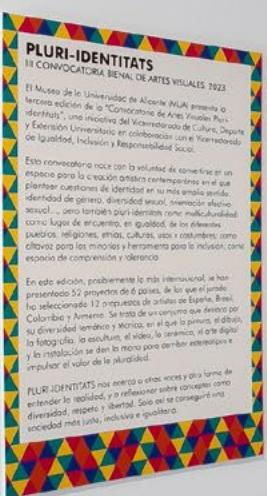
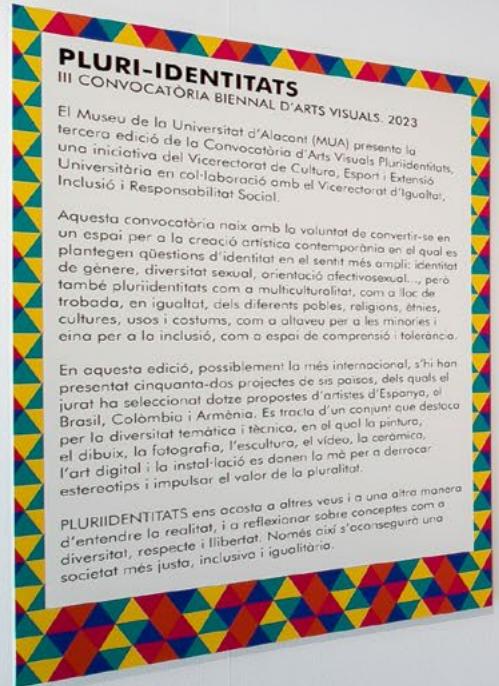
En aquestes mateixes línies transita el projecte de **María Sánchez López**. Identitat, llar i entorn es combinen posant èmfasi en el sistema capitalista, en el qual el més fort es nodreix de la lluita entre iguals. La pintura al servei de la crítica evidenciant els mals que atempten contra la nostra societat provocats pel ritme accelerat de l'esdevenir diari, l'exaltació de l'ego, la indústria de l'entreteniment o la manipulació duta a terme pels mitjans de comunicació, que posen en risc la nostra estabilitat mental amb l'úníc fi de convertir-nos en mà d'obra mancada de judici crític.

Confessionari s'edifica sobre la ruïna. La que deixa arrere el migrant o la que queda després de la batalla. Espais pictòrics on encara ressonen els ecos del que ha esdevingut. Un diàleg entre present i passat on la memòria i el temps es donen cita.

Antonio Pérez Gil ens interpela amb una pregunta transcendental. Què queda quan ja no hi som? La poderosa eina de la fotografia ens permet capturar moments del passat, detenir el temps i preservar-los en la memòria. Gràcies a això, i a l'acció manual de l'autor, podem reviure emocions, persones i llocs que ja no estan, reconstruint la història personal i col·lectiva, connectant una manera íntima i profunda. Com bé apunta l'autor, "passats continus es mesclen amb presents immediats i ens mostren els processos de canvi i evolució de nosaltres mateixos en què les nostres identitats es queden en obert, sense límits..."

Amb *Unint Pretèrits (Arqueologia d'una memòria compartida)*. T'estic mirant, m'estàs mirant. Llocs desconeiguts, l'autor conjumina moments viscuts en diferents èpoques, en un acte, al mateix temps, de celebració i documentació que ens permet explorar noves perspectives sobre el passat i el present. Mitjançant l'ús d'antics negatius fotogràfics trobats en mercats ambulants i botigues de segona mà de diferents formats i suports, fa coincidir en una mateixa imatge esdeveniments ocorreguts en espais i temps allunyats temporalment i geogràficament, "una reflexió/reflex de la nostra pròpia experiència amb la memòria, que no encaixa a la perfecció..."

I és que la fotografia té la capacitat de capturar fragments de vida, deixant un rastre visual que la memòria s'obstina a esborrar.

NOVIEMBRE (CANDILA SÁNCHEZ / CECILIO NOBO)

TODO EMPIEZA, Y TODO ACABA, EN EL CUERPO

FERNANDO BAYONA

Artista visual, profesor e investigador

La identidad de una persona no es el nombre que tiene, el lugar donde nació, ni la fecha en que vino al mundo. La identidad de una persona consiste, simplemente, en ser, y el ser no puede ser negado.

José Saramago

Bien es sabido que toda identidad es un constructo. Una puesta en escena entendida como la construcción subjetiva que cada individuo hace de sí mismo en relación con los diferentes grupos sociales a los que pertenece. Esta se nutre de diferentes elementos como la cultura, la historia personal, las relaciones o los roles que se asumen en la sociedad. Tiene su manifestación en múltiples ámbitos, desde la cultura y la política hasta la sexualidad y la religión, influenciada por factores externos, como la globalización o la migración. En este sentido, es entendida como un proceso dinámico y cambiante en continua transformación.

Son estas cuestiones a las que tratan de dar respuesta las 12 propuestas seleccionadas en la tercera convocatoria PLURI-IDENTITATS. En todas ellas se pone de manifiesto el interés que suscita el cuerpo, tratando de explorar los límites de su fisicidad, indagando en su forma de habitar lo digital o su modo de transitar lo geográfico. Proyectos que ponen de relieve las relaciones existentes entre el cuerpo, el deseo, los cánones de belleza imperante, o las reglas y los modelos de sociedad impuestos. Ideales marcados por los medios de comunicación y las redes sociales, así como la influencia y peligros que supone en la creación de la identidad individual y colectiva.

EL GÉNERO SOMETIDO

Andrea Corrales lo hace con *Fig.1 Carta de derechos_tags <homosexuales> <sodomitas>* (1621-1975) interviniendo sobre un objeto tan icónico como es la bandera multicolor que representa al colectivo LGTBI. Aceptada por la cultura popular como símbolo de celebración y derechos, en su caso es alterada por la superposición de 25 páginas de distintos Boletines Oficiales de Estado (BOE) desde 1621 hasta 1975.

Un arco temporal que se inicia con Felipe IV y se extiende hasta 1975 con el fin de la dictadura franquista, y donde la terminología, siempre vinculada a la enfermedad o al estigma, dejan una profunda huella. Una yuxtaposición de normativas, basadas en la convicción de que las disidencias sexuales han de ser reguladas, donde cada capa cancela a su precedente, deslegitimando o estableciendo una categorización entre los ciudadanxs de primera y aquellxs que transitán en los márgenes del sistema sexo-género.

EL CANON DE BELLEZA IMPUESTO

Son precisamente estas leyes las que trata de revertir **Natalia Lobato Ruiz**. Explora el cuerpo desde parámetros escultórico-instalativos con un mural cerámico participativo creado con una gran economía de recursos. Certera en la elección de la porcelana y los engobes como materiales definitorios, hace suyos pasajes del Antiguo Testamento (Génesis 1, 27 o Génesis 2,7) revelándose como CreadorA con reminiscencias bíblicas en clave contemporánea. Sus manos logran *insuflar* vida a un proyecto de corte artivista. Celebra la diversidad y rompe con los estereotipos de belleza impuestos (muchas veces auto-impuestos) con el claro objetivo de luchar contra la censura patriarcal ejercida sobre nuestros cuerpos. Una suerte de barricada basada en una multiplicidad de pezones, que concentra géneros, edades y colores de piel. Una muestra real y diversa que cuestiona la forma en que son percibidos y tratados, especialmente en redes sociales, poniendo en el punto de mira la discriminación e hipersexualización del cuerpo femenino. Poco importa el origen de las imágenes, si reproducen obras de arte o son fotografías inofensivas, el objetivo siempre es el mismo, evitar y condenar el pezón femenino.

En esta misma línea de acción encontramos *Uno y tres QR* de **Juan F. Navarro**, donde referencia claramente la obra del artista conceptual Joseph Kosuth y su conocida pieza *Una y tres sillas*. Su proyecto se adentra, desde lo conceptual y minimalista, en los cánones, modelos e ideales de belleza impuestos en las redes sociales, y la necesidad cada vez más generalizada de recurrir a la cirugía para modificar el cuerpo y encajar en estos parámetros de perfección. Nos invita a reflexionar sobre el boom de la medicina estética y los problemas psicológicos generados por la interacción con aplicaciones como Instagram o Tik Tok. Sus filtros han dado lugar entre lxs más jóvenes a un ideal de rostro único: labios prominentes, pómulos altos y nariz afinada. Una tendencia cada vez más extendida que pone en jaque su autoestima.

Dos piezas, una formada por un dibujo sobre papel donde se muestra un código QR realizado con rotulador, y otro de iguales dimensiones y características, creado mediante impresión *ink jet*. Lo analógico frente a lo tecnológico. Este código, tanto el dibujado como el impreso, nos remiten a una imagen digital "ideal" del código QR original alojada en internet. La pieza a rotulador no funciona debido a que genera interferencias que impiden el acceso al original digital. Una metáfora de la incapacidad de ser, la imposibilidad de ser nuestra copia en la Red; mientras que la impresión sobre papel nos remite al original digital, previo uso del smartphone, herramienta necesaria para capturar el QR. Deseo y frustración al mismo nivel.

Priscila Ramal se centra en la forma de paliar esos desórdenes provocados por las redes sociales. Nos ofrece un pasaje al Purgatorio, en un viaje disfrazado de luz y color. Y no solo por sus piezas, sino porque es lo que se desprende de esas pantallas que captan continuamente nuestra atención y nos mantienen en un estado permanente de letargo.

La autora nos ofrece una visión en primera persona de su experiencia con las redes sociales, y como su uso pasivo y compulsivo contribuyó a su estado depresivo, en el que los fármacos jugaron un papel fundamental como vía de escape de esa realidad.

Blue Moon combina escultura y pintura para mostrar la situación actual en la que nos encontramos. Pone en evidencia la importancia de comprender los procesos que nos mantienen enganchados a estos estímulos altamente adictivos y como contribuyen a una insatisfacción generalizada y al aumento de las enfermedades mentales. Una crítica a la sociedad actual, donde el placer y el deseo son los únicos faros que nos guían, y donde cualquier experiencia dolorosa es adormecida con opiáceos y antidepresivos. Una invitación a replantearnos el impacto que las redes sociales y la cultura del consumo tienen en nuestra salud mental y cómo afectan a nuestra forma de relacionarnos con el mundo que nos rodea.

La dictadura de la belleza se construye en las redes sociales, pero también en el espacio público. En esta línea transita *Infinitas formas creas* del colectivo **Noviembre**, formado por Candela Sánchez y Celia Moreno. Su proyecto, de carácter instalativo, usa la fotografía como recurso técnico, investigando acerca del cuerpo y la forma de representarlo en las estatuas presentes en los espacios públicos de la ciudad de Barcelona. Una investigación que usa el encuadre fotográfico a modo de bisturí para deconstruir, fraccionar y descontextualizar cada parte de esos cuerpos, liberándolos de su origen, generando nuevas identidades híbridas que representen un abanico más amplio de posibilidades. Su objetivo no es otro que repensar la función histórica de las estatuas, establecer nuevas identidades y cuestionar la memoria.

En palabras de las autoras “las características de estas esculturas han determinado una relación natural con la figura humana, trascendiendo valores, creencias y aspiraciones sociales. [...] Hemos de volver a mirar estas figuras desde una visión crítica para cuestionarnos lo [...] heredado. No hay cuerpos divergentes. Las mujeres se muestran normalmente desnudas, mientras que los hombres no”.

La Historia la escriben los vencedores, y esta guerra la siguen ganando los hombres. No fue hasta 1917 que la Ciudad Condal no tuvo su primer monumento dedicado a una mujer que no fuera santa, reina, diosa, ni obrara milagros. Algo que no ha mejorado, ya que en la actualidad tan solo cuenta con 14 estatuas, y no todas poseen nombre y apellidos, frente a las 168 dedicadas a hombres, dato que pone de relieve esta desigualdad.

Este tipo de monumentos, vinculados a fundamentos ideológicos y políticos profundamente tradicionales, ocupan el espacio público con símbolos considerados una oda a la esclavitud y al racismo originados en el colonialismo, provocan una serie de reflexiones y dilemas de hondo calado. La sociedad contemporánea requiere de monumentos

dirigidos hacia acciones reparatorias de hechos históricos, que den respuesta a la diversidad, y voz a comunidades y colectivos oprimidos durante siglos.

Pablo Sánchez-Núñez investiga, a través de la fotografía y el vídeo, en el uso cada vez más extendido de la tecnología de reconocimiento facial. Estos avances han sido una herramienta muy útil en diversos ámbitos, desde el desbloqueo de teléfonos hasta la seguridad en aeropuertos. Sin embargo, estas posibilidades también han generado controversia debido a su potencial para perpetuar la discriminación racial y de género, así como el capitalismo de vigilancia.

Las personas de color y trans son los grupos más vulnerables a los efectos negativos de esta tecnología. Estxs últimxs pueden tener dificultades para ser identificadxs correctamente por los sistemas de reconocimiento facial debido a la discrepancia entre su apariencia física y la identidad de género registrada en sus documentos oficiales.

Es necesario tomar medidas que garanticen que estos sistemas no perpetúen la discriminación y la opresión. Esto incluye la regulación de su uso y la inversión en investigación y desarrollo para mejorar la precisión y la inclusión de una manera más justa.

Trans-formando los algoritmos binarios de género utiliza parámetros de arte generativo y procesamiento digital de la imagen para poner cara a esta discriminación. Activa conceptos asociados a los ideales de belleza, el canon tradicional, el retrato clásico, la biología, la herida, el “error”, las múltiples formas de habitar un cuerpo –muchas veces no deseado– o las formas de transitarse en y con él.

TIEMPO, MEMORIA E IDENTIDAD COMO CONSTRUCTO

Joan Fierro se enfrenta al concepto de “estasis”, tal y como es definido por George Baker en *El campo expandido de la fotografía*, planteado como imagen fija aplicada a la videoperformance. Un despliegue instalativo con el objetivo de encontrar soluciones plásticas para habitar el tiempo como constructo, que adquiere múltiples posibilidades de concepción dentro de una geografía ideológica en la que los individuos se adecuan o participan según un paradigma socioeconómico y cultural.

La imagen del extranjero es utilizada como vector para explorar la tensión entre el tiempo de la vida contemplativa y el tiempo acelerado o fragmentado propio del capitalismo digital, siendo objeto/objetivo de una violencia estructural del propio sistema.

El proyecto utiliza el vídeo como *still-film* y como parte del campo expandido de la fotografía, proponiendo estrategias que juegan con el tiempo y ensanchan el presente para hacerlo más habitable. Mecanismos como la ruptura de la linealidad, el uso del loop, la fragmentación del espacio, la lentitud y/o la promesa de una narrativa que no llega. Puro acontecimiento estético para crear un gesto audiovisual y performático en una posición de resistencia entendida como biopolítica.

Con *Extranjero*, el autor convierte en protagonista su propio cuerpo, en tanto imagen superficial y connotada por el contexto multicultural del barrio de Bilbao la Vieja en la ciudad de Bilbao, aunque huye del autorretrato. Parte de la búsqueda de diversas con-

notaciones de su cuerpo, situado y activado en la calle y en la pantalla, donde explora la fragilidad como posibilitadora de movimiento y transformación.

De ese uso del cuerpo como vehículo con el que transitar lo geográfico habla el proyecto de **Lucas Selezio de Souza**. Su propuesta toma carácter instalativo centrándose sus intereses en la búsqueda intrínseca que tiene el ser humano por encontrar un hogar, y como su identidad viene definida por el devenir del camino realizado. Un migrante que expande su presencia motivado por los conflictos bélicos, las hambrunas o la intolerancia, pero también por su pulsión interior por relegar lo tangible. Un Argonauta que emprende el incierto viaje en busca del vellocino de oro. Esa idea de que el viaje es una parte importante del proceso de búsqueda de la identidad y del conocimiento, convertido en metáfora de la propia vida, donde se enfrenta a desafíos y dificultades mientras busca perseverantemente su lugar en un mundo en constante cambio.

Desplazamientos. Habitar lo intangible, utiliza materiales y tejidos usados en construcción civil, explorando las relaciones existentes entre arquitectura, escultura y moda, con técnicas propias de esta última, siguiendo las relaciones establecidas por Gottfried Semper en *Los cuatro elementos de la arquitectura*. De ese proceso surgen bolsas, sandalias o mochilas, junto a objetos híbridos que acompañan al migrante en su exilio. Como apunta su autor "En este no-lugar, espacio de incertezas y anonimato, se pone de manifiesto el conflicto vivido por el viajero que habita un hogar efímero y asume una identidad siempre confrontada por y desde la mirada del otro".

En ese discurrir, más pronto que tarde, se acaba encontrando un muro. Esa barrera, en ocasiones, infranqueable.

El colectivo **Les Cutés**, formado por Aida Salán y Guillermo Esteban, construye una pieza escultórica realizada en hierro cromado y acero inoxidable. *Biombo* adquiere carácter de cierre metálico, similar al utilizado para proteger los escaparates que nos permiten ver su interior. Con ella reivindican la importancia de mantener viva la convivencia entre ciudadanía y espacio público, y el inevitable carácter teatral que mantienen sus desconocidos actores, poniendo en el punto de mira la serie de rituales y convenciones implícitas en su uso. Puras formalidades gestuales y coreográficas en permanente estado de revisión, donde la performatividad y la puesta en escena definen la identidad individual y colectiva.

Pero toda valla también es frontera. Ese límite imaginario que separa mundos y destinos. Ese espejismo que nos seduce y nos engaña a partes iguales, como canto de sirena que nos llama a cruzar el umbral de lo desconocido. Barrera que protege, pero también limita. Ese encuentro entre el yo y el otro, entre la vida y la muerte. Un territorio de transición donde todo es posible.

De esto sabe bien **Araks Sahakyan**. Con *Las ventanas de mi casa, desde la nieve hasta la mar*, nos acerca a sus múltiples identidades, desde lo íntimo a lo colectivo. Un proyecto de carácter instalativo sobre la memoria y el desarraigo, donde nos acerca a cuestiones geopolíticas y las migraciones que afectan a la población.

Una exploración plástica para comprender su arquitectura emocional interior, desde su ciudad de la nieve y de nacimiento, Hrazdan, en Armenia, hasta su ciudad de la mar,

de emigración, Alicante, así como la ciudad de una segunda emigración, su ciudad de lluvia, París.

A través del dibujo, donde el color tiene un protagonismo fundamental, recrea "una vista imaginaria desde el interior de una casa también imaginaria. Arco de Triunfo, una playa y edificios soviéticos se mezclan como en las dimensiones de física cuántica en una composición extraña, donde se entrelazan temporalidades y espacios". Su propuesta se completa con una alfombra hecha a mano por artesanas en Armenia que reproduce el mismo dibujo presentado en la exposición. Una pieza entretejida nudo a nudo que subraya el símbolo de un territorio, los orígenes y las pérdidas que el migrante deja tras de sí. Dos técnicas, dibujo y tejido, como formas de resistencia. Un viaje de ida y vuelta entre la historia personal y la colectiva.

En estas mismas líneas transita el proyecto de **María Sánchez López**. Identidad, hogar y entorno se dan cabida poniendo énfasis en el sistema capitalista, donde el más fuerte se nutre de la lucha entre iguales. La pintura al servicio de la crítica evidenciando los males que atentan contra nuestra sociedad provocados por el ritmo acelerado del devenir diario, la exaltación del ego, la industria del entretenimiento o la manipulación llevada a cabo por los medios de comunicación, que ponen en riesgo nuestra estabilidad mental con el único fin de convertirnos en mano de obra carente de juicio crítico.

Confesionario se edifica sobre la ruina. La que deja atrás el migrante o la que queda tras la batalla. Espacios pictóricos donde aún resuenan los ecos de lo acontecido. Un diálogo entre presente y pasado donde la memoria y el tiempo se dan cita.

Antonio Pérez Gil nos interpela con una pregunta transcendental. ¿Qué queda cuando ya no somos? La poderosa herramienta de la fotografía nos permite capturar momentos del pasado, detener el tiempo y preservarlos en la memoria. Gracias a ella, y a la acción manual del autor, podemos revivir emociones, personas y lugares que ya no están, reconstruyendo la historia personal y colectiva, conectando una manera íntima y profunda. Como bien apunta el autor, "pasados continuos se mezclan con presentes inmediatos y nos muestran los procesos de cambio y evolución de nosotros mismos donde nuestras identidades se quedan en abierto, sin límites..."

Con *Uniendo Pretéritos (arqueología de una memoria compartida)*. *Te estoy mirando, me estás mirando. Lugares desconocidos*, el autor aúna momentos vividos en diferentes épocas, en un acto, al mismo tiempo, de celebración y documentación que nos permite explorar nuevas perspectivas sobre el pasado y el presente. Mediante el uso de antiguos negativos fotográficos encontrados en mercadillos y tiendas de segunda mano de diferentes formatos y soportes, hace coincidir en una misma imagen acontecimientos acaecidos en espacios y tiempos alejados temporal y geográficamente, "una reflexión/reflejo de nuestra propia experiencia con la memoria, que no encaja a la perfección..."

Y es que la fotografía tiene esa capacidad de capturar fragmentos de vida, dejando un rastro visual que la memoria se empeña en borrar.

NATALIA LOBATO RUIZ

PIERRE GOURDIER

JEFF LARSON

THE BASIC OF
LUMINOSITY

JEFF LARSON

PIERRE GOURDIER

LES CUTES (AIDA SALANIE)

ANDREA CORRALES

Alicante. 1988

La peça es presenta a manera d'intervenció sobre un objecte simbòlic i material, la bandera clàssica LGTBI: un objecte que s'ha inscrit en la cultura popular com a símbol de celebració i consecució de drets. L'harmonia de totes dues esferes es troba interrompuda per la superposició de 25 butllets oficials de l'Estat (BOE), del període de 1621 a 1975 (des de Felip IV de Castella fins a la dictadura franquista), que inclouen les paraules *homosexualitat* i *sodomia*. La superposició de regulacions estatals cap a les dissidències sexuals a Espanya produeix una saturació visual, una incòmoda densitat que estaca un forat, una taca, en la bandera que és tan corpòria/reial com profundament històrica.

Cada canvi de govern, cada normativa, cada exercici de gestió i poder regulador deixa un enorme forat d'incertesa a aquelles persones que fórem/som/serem motiu de regulació. Aquesta perforació visual que es produeix provoca una obertura trans-temporal que (ens) connecta amb diferents moments històrics. El record corporal de saber-nos en alerta. La memòria que provoca un pes: una opacitat contra la transparència de l'oblit.

En un clima polític com l'actual, en què regna la inseguretat sobre els futurs possibles de les persones que habitem els marges del sistema sexe-gènere, una llei rere altra no deixen de retre compte d'un sistema afonat en la creença que hem de ser regulats, legislatos i continguts. Tant quan es dona a favor com en contra dels «nostres» interessos, aquesta opacitat ens recorda que el que es pot donar, també es pot llevar.

La pieza se presenta a modo de intervención sobre un objeto simbólico y material, la bandera clásica LGTBI: un objeto que se ha inscrito en la cultura popular como símbolo de celebración y consecución de derechos. La armonía de ambas esferas se encuentra interrumpida por la superposición de 25 Boletines Oficiales del Estado (BOE), de entre los períodos de 1621 y 1975 (desde Felipe IV hasta la dictadura franquista), que incluyen las palabras *homosexualidad* y *sodomía*. La superposición de regulaciones estatales hacia las disidencias sexuales en España produce una saturación visual, una incómoda densidad que hunde un agujero, una mancha en la bandera que es tan corpo-real como profundamente histórica.

Cada cambio de gobierno, cada normativa, cada ejercicio de gestión y poder regulatorio deja un enorme agujero de incertidumbre a aquellas personas que fuimos/somos/saremos motivo de regulación. Esta perforación visual que se produce provoca una abertura transtemporal que (nos) conecta con diferentes momentos históricos. El recuerdo corporal de saber-nos en alerta. La memoria que provoca un peso: una opacidad contra la transparencia del olvido.

En un clima político como el actual, donde reina la inseguridad acerca de los futuros posibles de las personas que habitamos los márgenes del sistema sexo-género, una ley detrás de otra no deja de dar cuenta de un sistema hundido sobre la creencia de que debemos ser regulados, legislados y contenidos. Tanto cuando se da a favor como en contra de «nuestros» intereses, esta opacidad nos recuerda que lo que se puede dar, también se puede quitar.

Fig.1 Carta de derechos_tags <homosexuales> <sodomitas> (1621-1975)

Instal·ació. Tinta sublimació / Instalación. Tinta sublimación + Bandera: 100 x 70 cm. Marc / Marco: 120 x 90 cm

2022

MOYSAMIRE | CANDILA SÁNCHEZ Y CELA

JOAN FIERRO

Bogotá D.C. 1998

Extranjero és una sèrie al·legòrica d'*still-films* desenvolupada en diferents barris populars de Bilbao durant l'any 2022. A través de la lentitud extrema i l'estasi aplicada a la imatge en moviment, se cerca contestar els imaginaris hegémònics al voltant de la idea d'estrangeria. Per a efectes del projecte, la imatge de l'"estranger" seria tota aquella subjectivitat el ritme de la qual no encaixa amb el territori temporal hiperaccelerat del capitalisme digital del segle XXI. En aquest sentit, cada *still-film* de la sèrie es proposa com una manera d'alterar aquest marc temporal, que genera ruptures en la nostra percepció i propicia la possibilitat d'habitar el temps a través d'un ritme més pausat, d'una duració entesa com a resistència biopolítica.

Extranjero es una serie alegórica de *still-films* desarrollada en distintos barrios populares de Bilbao durante el año 2022. Por medio de la lentitud extrema y la estasis aplicada a la imagen en movimiento, se busca contestar a los imaginarios hegémónicos en torno a la idea de extranjería. Para efectos del proyecto, la imagen del "extranjero" sería toda aquella subjetividad cuyo ritmo no encaja con el territorio temporal hiperacelerado del capitalismo digital del siglo XXI. En ese sentido, cada *still-film* de la serie se propone como una forma de alterar dicho marco temporal, generando rupturas en nuestra percepción y propiciando la posibilidad de habitar el tiempo a través de un ritmo más pausado, de una duración entendida como resistencia biopolítica.

Still-film #5. De la serie Extranjero
Vídeo mono canal
2022

JOAN FIERRO

LES CUTÉS

(Aida Salán Sierra y Guillermo Esteban Avendaño)

Madrid. 1992 / Madrid. 1993

Biombo és una reivindicació de la importància de mantenir viva la convivència entre la ciutadania en l'espai públic i que, pel fet que aquesta es desenvolupa principalment entre desconeguds, té inevitablement un caràcter teatral. Habitualment passatgera, si no fugaz, aquesta cohabitació implica tota una sèrie de rituals i convencions tàctiles: deixar pas, mantenir les distàncies, no importunar... Pures formalitats gestuals i pactes quasi coreogràfics que es troben en permanent estat d'actualització –igual que els seus actants– però que, en ser desplegades entre estranys, ens permeten reconèixer-nos com a iguals i fan possible, només llavors, l'aparició d'una societat en comú on ningú veu escamotejat el seu dret a ser qui és.

Igual que, en un interior, un paravent permet conservar la intimitat sense haver d'interrompre la conversa, els tancaments metà·l·lics dels negocis en mostren, encara que estiguin tancats, l'aparador. Un paravent compost d'aquests tancaments celebra i encarna el particular fenomen de la vida social urbana en què les formes són també, en aquest cas, el contingut.

Biombo es una reivindicación de la importancia de mantener viva la convivencia entre la ciudadanía en el espacio público y que, debido a que ésta se desarrolla principalmente entre desconocidos, tiene inevitablemente un carácter teatral. Habitualmente pasajero, cuando no fugaz, este cohabitar implica toda una serie de rituales y convenciones tácitas: dejar paso, mantener las distancias, no importunar... Puras formalidades gestuales y pactos casi coreográficos que se encuentran en permanente estado de actualización –al igual que sus actantes– pero que, al ser desplegados entre extraños, nos permite reconocernos como iguales, siendo posible, sólo entonces, la aparición de una sociedad en común donde nadie vea escamoteado su derecho a ser quien es.

Al igual que en un interior, un biombo permite conservar la intimidad sin tener que interrumpir la conversación, los cierres metálicos de los negocios muestran, aunque estén cerrados, su escaparate. Un biombo compuesto de estos cierres celebra y encarna el particular fenómeno de la vida social urbana donde las formas son también, en este caso, el contenido.

Biombo

Acer inoxidable i ferro cromat / Acero inoxidable y hierro cromado

210 x 200 x 50 cm

2022

NATALIA LOBATO RUIZ

Madrid. 1983

Mugró és un projecte mural ceràmic participatiu que desafia els estereotips de bellesa i cerca mostrar la diversitat dels cossos. És una obra “artivista” que lluita contra la censura patriarcal exercida sobre els nostres cossos, especialment accentuada en les xarxes socials, on la discriminació i la hipersexualització han sigut i encara són constants.

A través d'una convocatòria oberta, el projecte ha comptat amb la participació anònima d'un centenar de persones de diferents gèneres, edats i colors de pell, totes amb una varietat de mugrons: alguns grans, altres xicotets, redons, allargats, amb àrees definides o sense definir, alguns amb pírcings, tatuats i uns altres amb mastectomia. És una mostra diversa i real que qüestiona la forma en què es percepren i tracten els nostres cossos.

Amb aquest projecte, se cerca generar una conversa sobre aquesta diversitat, qüestionar la censura a la qual se someten, especialment en relació amb el mugró femení normatiu que els mitjans i la societat ens imposen. A més, se cerca visualitzar i celebrar els cossos en totes les seues varietats, i promoure la inclusió i l'acceptació pròpia i aliena. Aquest projecte és una crida a l'acció per a continuar lluitant contra l'estereotipació i la discriminació en totes les seues formes.

Mugró es un proyecto mural cerámico participativo que desafía los estereotipos de belleza y busca mostrar la diversidad de los cuerpos. Es una obra artivista que lucha contra la censura patriarcal ejercida sobre nuestros cuerpos, especialmente acentuada en las redes sociales, donde la discriminación e hipersexualización han sido y siguen siendo constantes.

A través de una convocatoria abierta, el proyecto ha contado con la participación anónima de un centenar de personas de diferentes géneros, edades y colores de piel, todas ellas con una variedad de pezones: algunos grandes, otros pequeños, redondos, alargados, con áreas definidas y otros sin definir, algunos con piercings, tatuados y otros con mastectomía. Es una muestra diversa y real que cuestiona la forma en que se perciben y tratan nuestros cuerpos.

Con este proyecto, se busca generar una conversación acerca de esa diversidad, cuestionar la censura a la que se someten, especialmente en relación al pezón femenino normativo que los medios y la sociedad nos imponen. Además, se busca visualizar y celebrar los cuerpos en todas sus variedades, promoviendo la inclusión y la aceptación propia y ajena. Este proyecto es un llamado a la acción para continuar luchando contra la estereotipación y la discriminación en todas sus formas.

Mugró

Ceràmica. Porcellana i engalba / Cerámica. Porcelana y engobes
Mesures variables / Medidas variables
2022

JUAN F. NAVARRO

Alicante. 1973

La construcció de la identitat té lloc mitjançant una interrelació de factors socials i personals. Les maneres en què el subjecte es percep, en què creu que el perceben els altres i el defineix el seu entorn, generen diferents representacions que funcionen com a fonts per als models d'identificació. Encara que la identitat que es construeix en les xarxes socials pot servir per a explorar la identitat personal, també pot concretar-se en l'esvaïment dels límits propis.

Les xarxes s'han constituït en l'eina que els adolescents empren per a exercitar diferents rols simultanis amb la finalitat de conèixer-se i avaluar-se, amb la finalitat última de conciliar i validar la visibilitat amb la seua narrativa pròpia. Tanmateix, això pot interferir negativament en el procés de construcció identitari. Les relacions interpersonals en l'entorn virtual reforcen la idea que el jo narra l'anhel del que es vol ser.

La peça *Uno y tres QR* està formada per un dibuix i una impressió digital sobre paper d'un codi QR. Aquest codi està vinculat a una imatge digital del mateix codi QR, l'original generat en la xarxa. El codi dibuixat no és idèntic al model original, encara que és la narració de l'anhel de ser-ho.

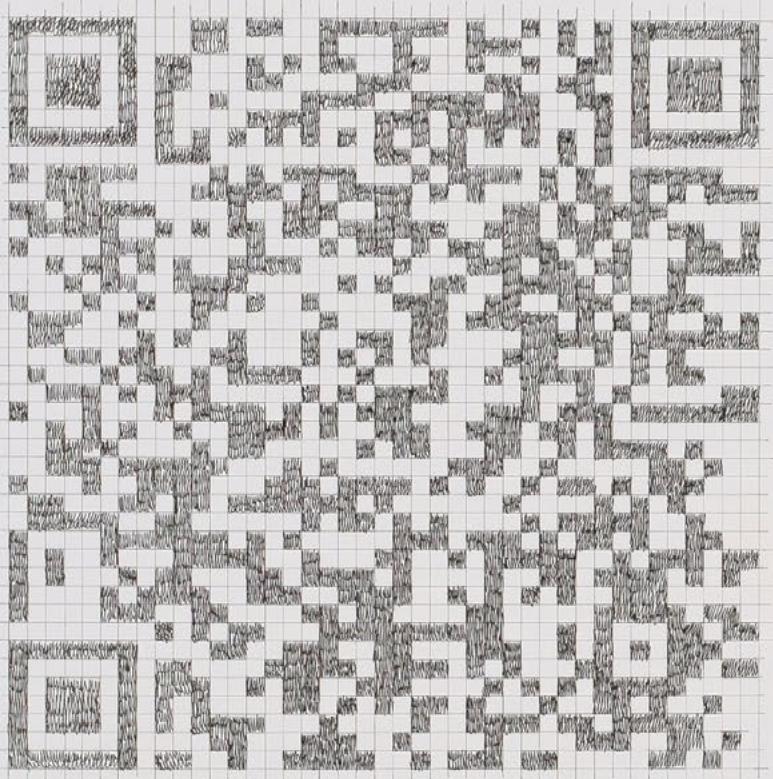
La construcción de la identidad tiene lugar mediante una interrelación de factores sociales y personales. Los modos en que el sujeto se percibe, en que cree que lo perciben los demás y lo define su entorno, generan distintas representaciones que funcionan como fuentes para los modelos de identificación. Aunque la identidad que se construye en las redes sociales puede servir para explorar la identidad personal, también puede concretarse en el desvanecimiento de los límites propios.

Las redes se han constituido en la herramienta que los adolescentes emplean para ejercitarse diferentes roles simultáneos con el objeto de conocerse y evaluarse, con el fin último de conciliar y validar lo visible con su propia narrativa. Sin embargo, esto puede interferir negativamente en el proceso de construcción identitario. Las relaciones interpersonales en el entorno virtual refuerzan la idea de que el yo narra el anhelo de lo que se quiere ser.

La pieza *Uno y tres QR* está compuesta por un dibujo y una impresión digital sobre papel de un código QR. Este código está vinculado a una imagen digital del mismo código QR, el original generado en la red. El código dibujado no es idéntico al modelo original, aunque es la narración del anhelo de serlo.

Uno y tres QR
Codi QR autoreferencial i imatge digital / Código QR autorreferencial e imagen digital
Tinta i llapis sobre paper / Tinta y lápiz sobre papel
Impressió digital sobre paper / Impresión digital sobre papel
46 x 38 cm c/u
2023

JOAN MORENO

MORENO)

NOVIEMBRE

(Candela Sánchez y Celia Moreno)

Barcelona. 1996 / Alcoi. 1994

Figures que normalitzem pel mer fet d'estar en el nostre patrimoni, quan en realitat amaguen tot un entramat de llums i ombres. Les identitats són concebudes com processos construïts socialment i cultural, modelats històricament. És per això que aquest projecte naix de la necessitat d'investigar sobre el cos i les seues formes mitjançant les estàtues, remuntar-se en el passat per a parlar del present i el futur, per a entendre com ens comportem en aquests esdeveniments i de quina manera hem anat retratant-nos al llarg dels anys.

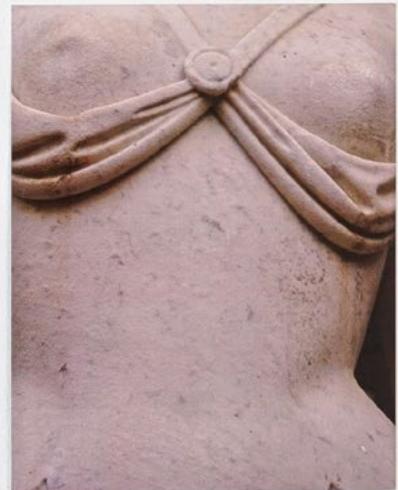
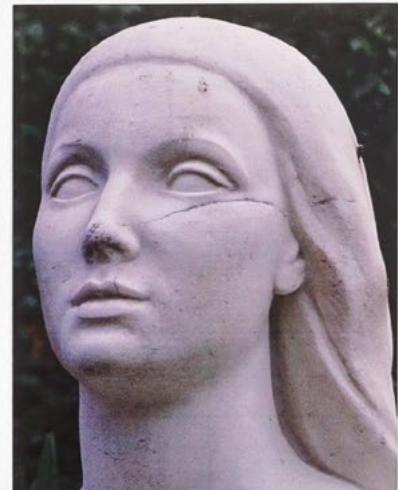
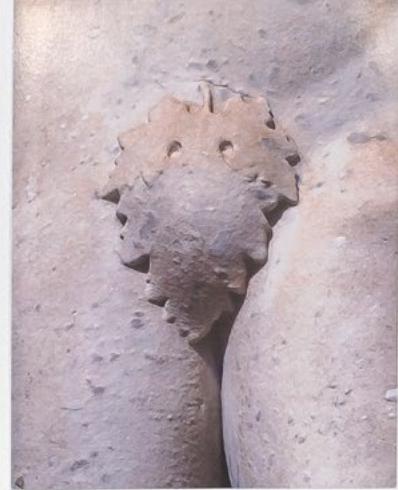
Tornar a mirar-les des d'una visió crítica per a qüestionar-nos el que durant anys hem heretat. Parar atenció a tota la simbologia imposta per a entendre comportaments passats i de quina manera ens han representat al llarg dels anys.

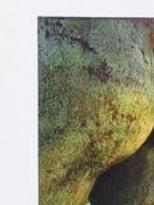
Cada vegada el món requereix que els monuments estiguin dirigits cap a accions reparatòries de fets històrics i poder tenir nous referents que enalteixen la diversitat. Qüestionar-nos aquests actes i donar veu a les comunitats oprimides que durant dècades han estat silenciades.

Figuras que normalizamos por el mero hecho de estar en nuestro patrimonio, cuando en realidad esconden todo un entramado de luces y sombras. Las identidades son concebidas como procesos construidos social y culturalmente, moldeados históricamente. Es por eso que este proyecto nace de la necesidad de investigar acerca del cuerpo y sus formas mediante las estatuas, remontarse en el pasado para hablar del presente y el futuro, para entender cómo nos comportamos en estos acontecimientos y de qué manera hemos ido retratándonos a lo largo de los años.

Volver a mirarlas desde una visión crítica para cuestionarnos lo que durante años hemos heredado. Prestar atención a toda la simbología impuesta para entender comportamientos pasados y de qué manera nos han representado a lo largo de los años.

Cada vez el mundo requiere que los monumentos estén dirigidos hacia acciones reparadoras de hechos históricos y poder tener nuevos referentes que encumbren la diversidad. Cuestionarnos estos actos y dar voz a las comunidades oprimidas que durante décadas han estado silenciadas.

Infinitas formas crea
Instal·lació fotogràfica / Instalación fotográfica
Mesures variables / Medidas variables
2023

ANTONIO PÉREZ GIL

Alcorcón, Madrid. 1970

La saturació d'imatges fotogràfiques en aquest món digital em fa col·leccionar negatius de diferents anys en diferents mercats ambulants i botigues de segona mà, per a després fer-los coincidir en un mateix espai vital, –la presa fotogràfica–, on es fonen, en una sola imatge i moment, des de plaques de vidre, negatius de gran format, negatius de format mitjà, negatius d'acetat o negatius de 35 mm.

Diferents grandàries, suports del nostre passat fotogràfic, la fotografia com a celebració i com a acte documental: festes, reunions familiars, vacances, retrats, un dia de platja, jocs infantils, a la ciutat, etc.

Com el treball d'un rellotger que fa retrocedir i avançar el temps, de vegades faig que es toquen en la línia de l'horitzó, les seues mirades coincideixen amb cent anys de diferència, successos que ocorren, gestos i moments compartits units en una línia temporal imaginària, units per sempre després del meu tret fotogràfic. Una reflexió/reflex de la nostra experiència pròpia amb la memòria, que no ens encaixa a la perfecció, sinó a trossos, agafada amb cinta adhesiva, evitant l'encaix perfecte.

Passats continus que es mesclen amb presents immediats i que ens mostren els processos de canvis i evolució de nosaltres mateixes, on les nostres identitats queden en obert, sense límits.

La saturación de imágenes fotográficas en este mundo digital me lleva a colecionar negativos de diferentes años en diferentes mercadillos y tiendas de segunda mano, para luego hacerlos coincidir en un mismo espacio vital, –la toma fotográfica–, donde se funden, en una sola imagen y momento, desde placas de vidrio, negativos de gran formato, negativos de formato medio, negativos de acetato o negativos de 35 mm.

Diferentes tamaños, soportes de nuestro pasado fotográfico, la fotografía como celebración y como acto documental: fiestas, reuniones familiares, vacaciones, retratos, un día de playa, juegos infantiles, en la ciudad, etc.

Como el trabajo de un relojero que hace retroceder y avanzar el tiempo, a veces hago que se toquen en la línea del horizonte, sus miradas coinciden con cien años de diferencia, sucesos que ocurren, gestos y momentos compartidos unidos en una línea temporal imaginaria, unidos para siempre después de mi disparo fotográfico. Una reflexión/reflejo de nuestra propia experiencia con la memoria, que no nos encaja a la perfección, sino a trozos, cogida con cinta adhesiva, evitando el encaje perfecto.

Pasados continuos que se mezclan con presentes inmediatos y que nos muestran los procesos de cambios y evolución de nosotras mismas, donde nuestras identidades quedan en abierto, sin límites.

Uniendo Pretéritos. (arqueología de una memoria compartida). Te estoy mirando, me estás mirando (serie) lugares desconocidos

Procés invers reutilitzant negatius antics. Impressió fotogràfica
Proceso inverso reutilizando negativos antiguos. Impresión fotográfica
Fotografies paper Canson 200 g / Fotografías papel Canson 200 gr
Sèrie de 9 imatges / Serie de 9 imágenes
29,7 x 21 cm c/u
2002

PRISCILA RAMAL

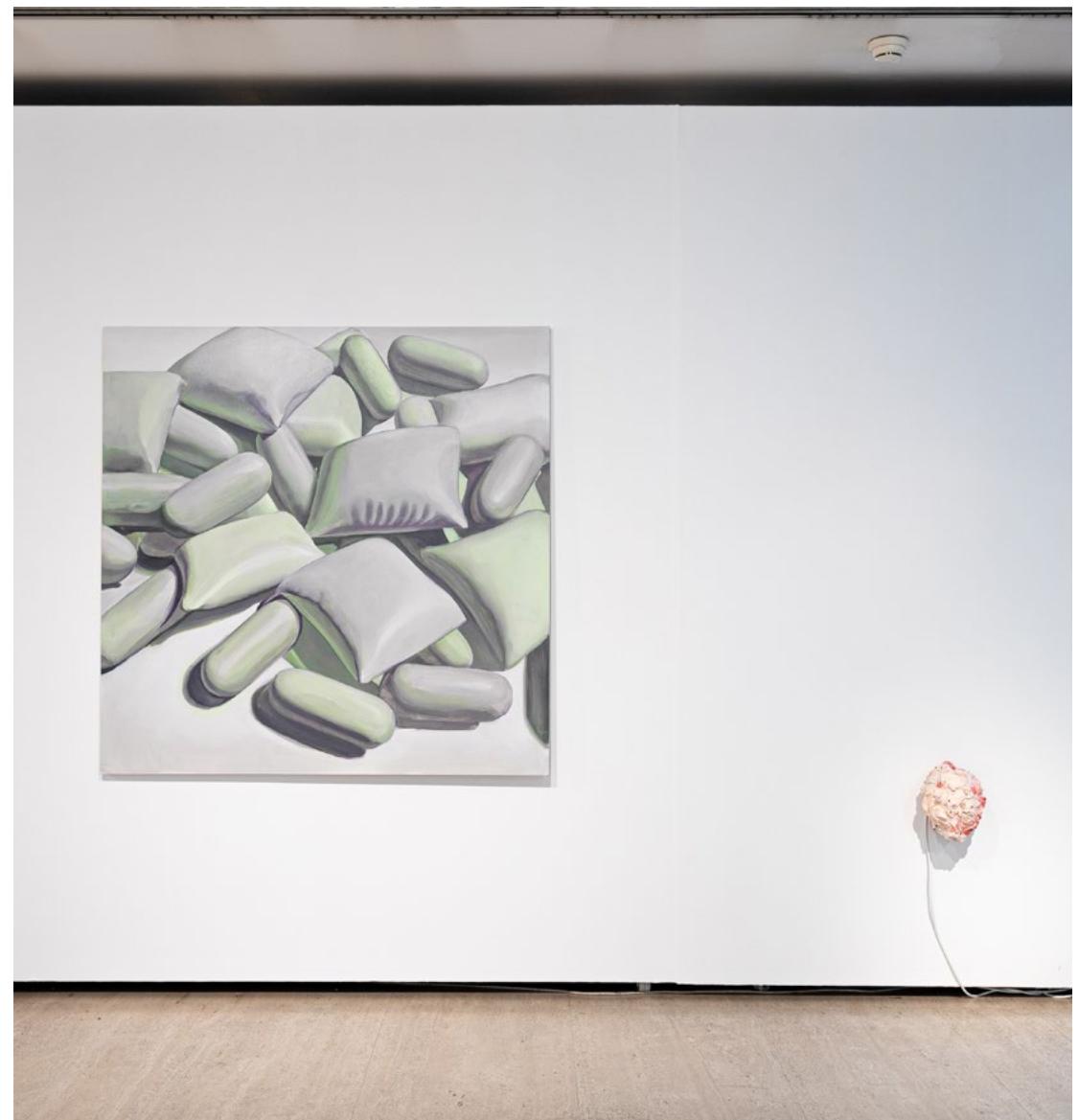
Las Torres de Cotillas, Murcia. 1991

Blue moon –‘gelat de barrufet’ en anglès– és un assaig visual sobre les problemàtiques actuals ancorades en el gaudi, sobre el lloc preeminent que ocupa el plaer en les societats contemporànies. És una instal·lació composta per dues peces: un llum amorf en el qual estan incrustades diferents píndoles i pastilles, fàrmacs reals que serveixen per a contrarestar el dolor: morfina, antidepressius, antipsicòtics i relaxants; al costat d'un llenç que diu tot el que mostra. Un exercici –a través d'un procés personal però polític– que explora ontològicament la situació actual a través dels *slimes* o “mocs” antiestrés, els vídeos virals d'internet “relaxants”, els colors pastel i tones de fàrmacs. Un benestar connectat a la part més irracional del cervell.

Una dolça apatia està devastant la poca energia que ens quedava. La cultura de l'excés ens porta desamparament, i la bellesa de les institucions ha suposat un verdader analgèsic cultural. Ens costa distingir d'on ve tot, però escolta'm, tinc una cosa important a dir-te, el que sents és real, tan real com qualsevol composició artificial. No eres tu, és tot un entramat en el qual no vas triar nàixer. Encara que això sembla una caiguda, no et confongues –com en l'època daurada–, ho tenim tot per fer.

Blue moon –helado de pitufo en inglés– es un ensayo visual sobre las problemáticas actuales ancladas en el goce, sobre el preeminente lugar que ocupa el placer en nuestras sociedades contemporáneas. Una instalación compuesta por dos piezas: una lámpara amorfa en la que están incrustadas diferentes píldoras y pastillas, fármacos reales que sirven para contrarrestar el dolor: morfina, antidepresivos, antipsicóticos y relajantes; Junto a un lienzo que dice todo lo que muestra. Un ejercicio –a través de un proceso personal pero político– que explora ontológicamente la situación actual, a través de los *slimes* o “mocos” antiestrés, los videos virales de internet “relajantes”, los colores pastel y las toneladas de fármacos. Un bienestar conectado a la parte más irracional del cerebro.

Una dulce apatía está devastando la poca energía que nos quedaba. La cultura del exceso nos trae desamparo, y la belleza de las instituciones ha supuesto un verdadero analgésico cultural. Nos cuesta distinguir de dónde viene todo, pero escúchame, tengo algo importante que decirte, lo que sientes es real, tan real como cualquier composición artificial. No eres tú, es todo un entramado en el que no elegiste nacer. Aunque esto parezca una caída, no te confundas, –como en la época dorada– lo tenemos todo por hacer.

Blue moon

Llum. Porcellana freda, fàrmacs i resina epoxi
Lámpara. Porcelana fría, fármacos y resina epoxi
Mesures variables / Medidas variables

Oli sobre llenç / Óleo sobre lienzo
150 x 150 cm
2022-2023

ARAKS SAHAKYAN

Hrazdan, Armenia. 1990

El projecte *Las ventanes de mi casa, desde la nieve hasta la mar* és una reflexió sobre les múltiples identitats de l'artista, un projecte que es defineix com "un somni arqueològic" des de l'intímm cap al col·lectiu, sobre la memòria, el desarrelament, la geopolítica i les migracions.

La platja, l'Arc del Triomf i els edificis soviètics es mesclen en una vista imaginària, tot barrejant diverses temporalitats i espais. La mar, present en les cinc obres, accentua aquell viatge –la migració– d'orient a occident; trajecte que culmina amb el vaixell d'Eivissa a Alacant.

"Volia explorar la meua arquitectura emocional interior, des de la meua ciutat de la neu, mi ciutat natal, Hrazdan, a Armènia, fins a la meua ciutat de la mar, d'emigració, Alacant, així com la meua ciutat de pluja, de la meua segona emigració, París."

Una juxtaposició de diversos elements: una catifa oriental caucàsica, una finestra, un dibuix en el dibuix, una *mise en abyme*... i el mateix dibuix extirpat fora del dibuix.

La inscripció "Home is where it hurts" a la catifa dins del dibuix subratlla el seu valor simbòlic en una casa, un lloc íntim en el qual la pau i la guerra, l'alegria i la tristesa, es mesclen en un interior buit, en una platja mancada d'humans, com una al·legoria de l'interior d'un cos desarrelat.

Una catifa teixida a mà per artesanes a Armènia com símbol d'un territori, d'origens i pèrdues, de resistència i intimitat. Dues tècniques, –dibuix i catifa–, una anada i una tornada des d'una identitat dels orígens cap a altres múltiples identitats adquirides.

El proyecto *Las ventanas de mi casa, desde la nieve hasta la mar* es una reflexión acerca de las múltiples identidades de la artista, un proyecto que se define como "un sueño arqueológico" desde lo íntimo hacia lo colectivo, sobre la memoria, el desarraigo, la geopolítica y las migraciones.

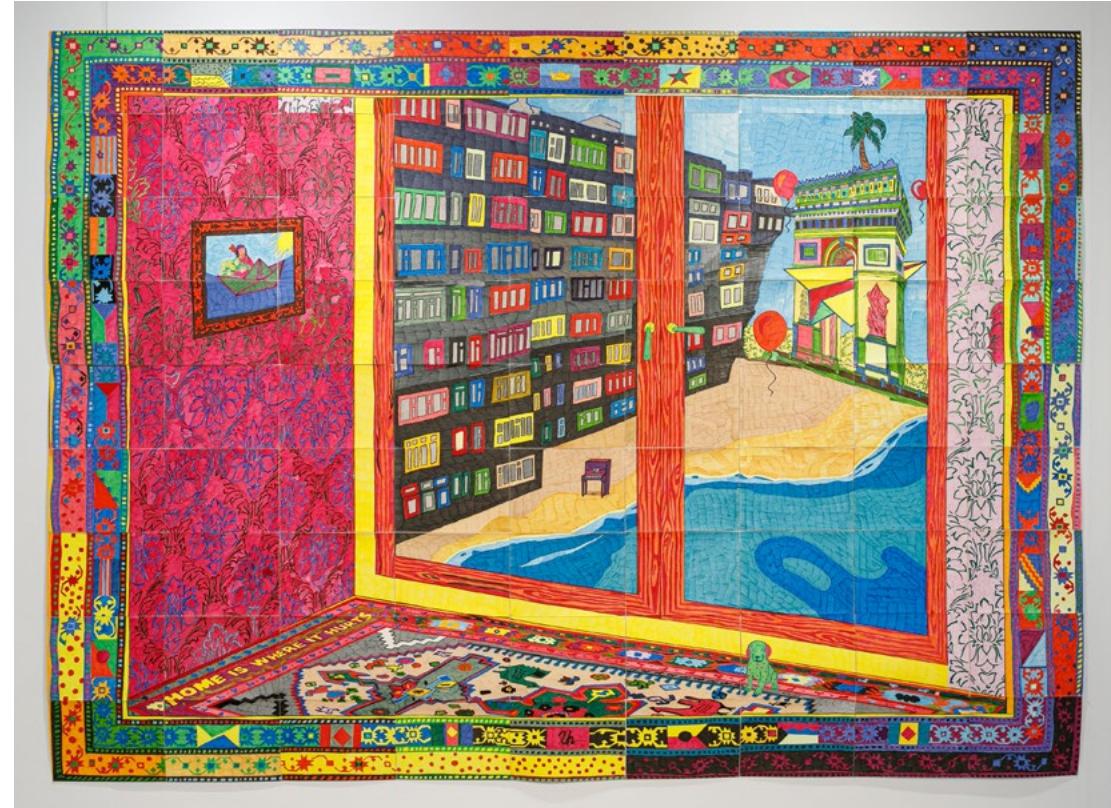
La playa, el Arco de Triunfo y los edificios soviéticos se mezclan en una vista imaginaria, mezclando así varias temporalidades y espacios. La mar, presente en las cinco obras, viene a acentuar aquel viaje –la migración– desde oriente a occidente; trayecto que culmina en barco desde Ibiza a Alicante.

"Quería explorar mi arquitectura emocional interior, desde mi ciudad de la nieve, mi ciudad natal, Hrazdan, en Armenia, hasta mi ciudad de la mar, de emigración, Alicante, así como mi ciudad de lluvia, de mi segunda emigración, París."

Una juxtaposición de varios elementos: una alfombra oriental caucásica, una ventana, un dibujo en el dibujo, una *mise en abyme*... y el mismo dibujo extirpado fuera del dibujo.

La inscripción "Home is where it hurts" en la alfombra dentro del dibujo subraya su valor simbólico en una casa, un lugar íntimo en el que la paz y la guerra, la alegría y la tristeza, se mezclan en un interior vacío, en una playa carente de humanos, como una alegoría del interior de un cuerpo desarraigado.

Una alfombra tejida a mano por artesanas en Armenia como símbolo de un territorio, orígenes y pérdidas, resistencia e intimidad. Dos técnicas, –dibujo y alfombra–, una ida y vuelta desde una identidad de los orígenes hacia otras múltiples identidades adquiridas.

Las ventanas de mi casa

Catifa teixida a mà (Armènia), densitat 40 nudos/10 cm, llana, tints naturals

Alfombra tejida a mano (Armenia), densidad 40 nudos/10cm, lana, tintes naturales.

181 x 251 cm

2021

Toun yev Nawak (Casita y barquito)

9 fulls. Retoladors de pigments naturals sobre paper

9 hojas. Rotuladores de pigmentos naturales sobre papel

61,2 x 85,2 cm

2022

Meduses del mediterrani

9 hojas. Retoladors de pigments naturals sobre paper

9 hojas. Rotuladores de pigmentos naturales sobre papel

61,2 x 85,2 cm

2022

El barco de paper

Retoladors de pigments naturals sobre paper

Rotuladores de pigmentos naturales sobre papel

21 x 29,7 cm

2021

MARÍA SÁNCHEZ LÓPEZ

Sevilla. 1997

La proposta expositiva és una resposta a l'existència vital. Materialitza les reflexions al voltant de la llar, la identitat i l'entorn.

L'objectiu principal és fomentar en l'espectador el pensament crític. Convidar-lo a la construcció amb la solidesa de la llar, entenent aquesta com un símil de la seua identitat pròpia.

Anhelar un nou context, que hem de crear entre tots, en què algun dia deixem la porta oberta esperant una visita amb total confiança. És a dir, deixar de coexistir per a viure en companyia.

La propuesta expositiva es una respuesta a la existencia vital. Materializa las reflexiones en torno al hogar, la identidad y el entorno.

El principal objetivo es fomentar en el espectador el pensamiento crítico. Invitarlo a la construcción con solidez de su hogar, entendiendo éste como un símil de su propia identidad.

Anhelar un nuevo contexto, que debemos crear entre todos, donde algún día dejemos la puerta abierta esperando una visita con total confianza. Es decir, dejar de coexistir para vivir en compañía.

Prisa cero

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo

146 x 114 cm

2022

Secreto 1: Piénsalo primero.
Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo
55 x 46 cm
2023

Secreto 2: Convive con tus dudas
Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo
55 x 46 cm
2023

MARÍA S

PABLO SÁNCHEZ-NÚÑEZ

Sabadell. 1993

La tecnologia de reconeixement facial s'ha tornat cada vegada més popular els últims anys i s'utilitza en una gran varietat d'applicacions, des del desbloqueig de telèfons fins a la seguretat en aeròports. No obstant això, també ha sigut objecte de controvèrsia a causa del potencial per a ser utilitzada en el capitalisme de vigilància.

Les persones trans s'han vist especialment afectades pel seu ús, ja que la seua aparença física sovint no coincideix amb la identitat de gènere registrada en els documents oficials. Això pot implicar situacions en què el sistema de reconeixement facial els identifica incorrectament, la qual cosa pot tenir conseqüències greus, com la detenció o, fins i tot, la deportació. L'ús d'aquesta tècnica també ha sigut criticada per perpetuar la discriminació racial ja que sovint, tenen una taxa d'error més alta per a persones de raça negra i altres minories ètniques.

El capitalisme de vigilància s'ha tornat cada vegada més invasiu en les nostres vides i l'ús del reconeixement facial s'ha convertit en una eina important en la recollida de dades, ja que permet a les empreses i governs rastrejar els nostres moviments i hàbits amb una gran precisió. Les persones trans i les persones de color són especialment vulnerables als efectes negatius del capitalisme de vigilància i la tecnologia de reconeixement facial. És necessari prendre mesures per a garantir que aquests sistemes no perpetuen la discriminació i l'opressió. Això inclou la regulació del seu ús, com també la inversió en recerca i desenvolupament per a millorar la precisió i la inclusió d'aquests sistemes.

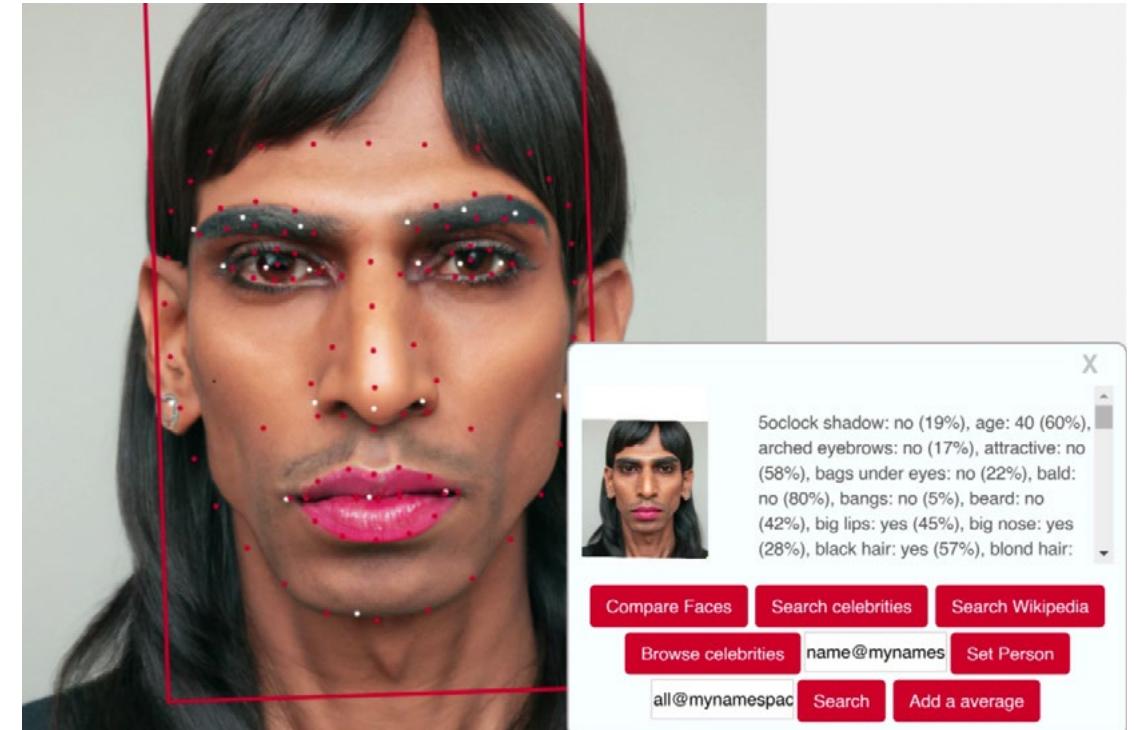
Aquest projecte narra mitjançant algorismes d'art generatiu i processament digital de la imatge, la cara d'aquesta discriminació: com el reconeixement facial i la intel·ligència artificial amplien la transfòbia en la societat.

La tecnología de reconocimiento facial se ha vuelto cada vez más popular en los últimos años y se utiliza en una gran variedad de aplicaciones, desde el desbloqueo de teléfonos hasta la seguridad en aeropuertos. Sin embargo, también ha sido objeto de controversia debido a su potencial para ser utilizada en el capitalismo de vigilancia.

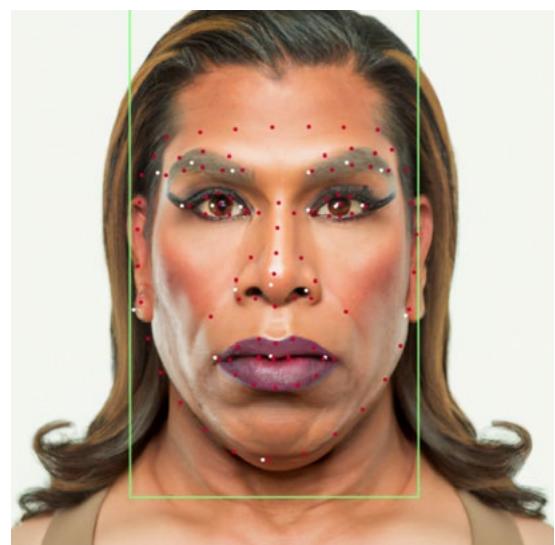
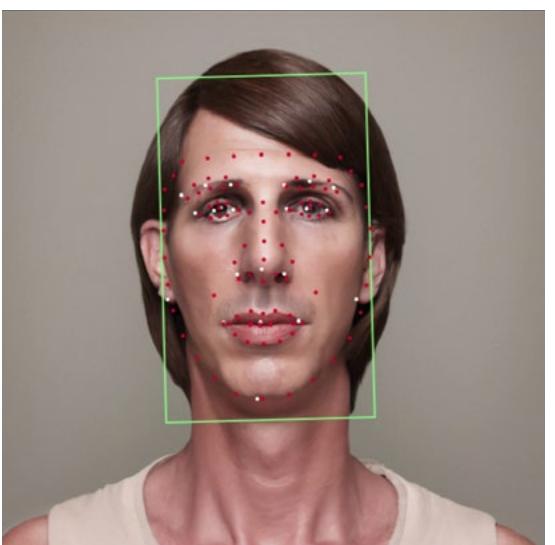
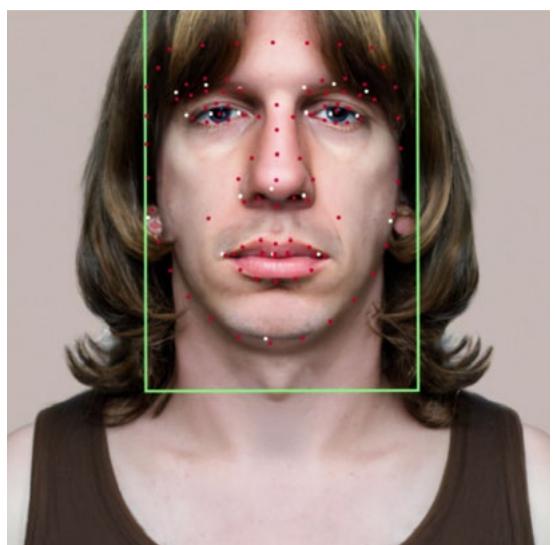
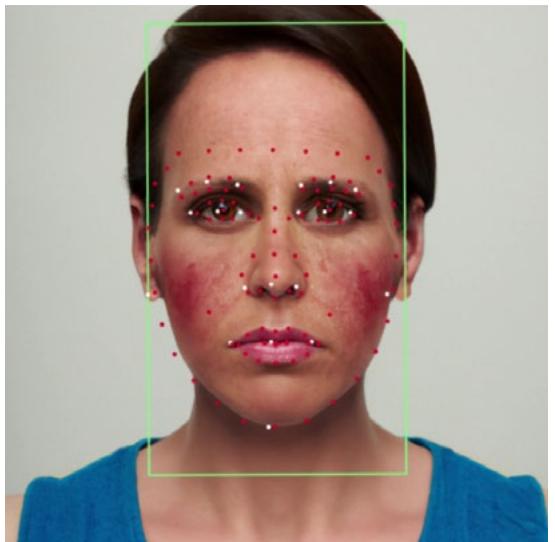
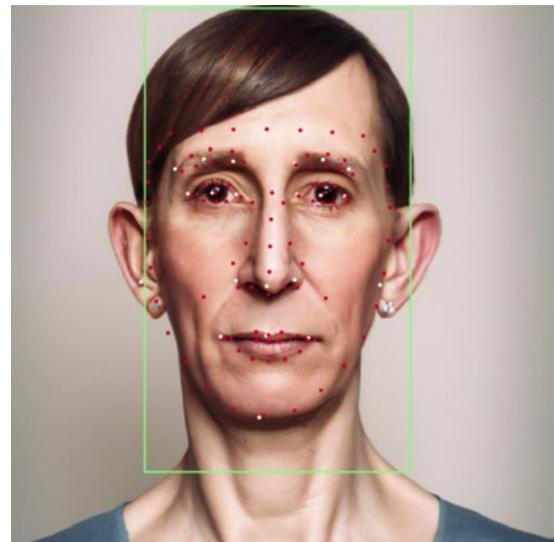
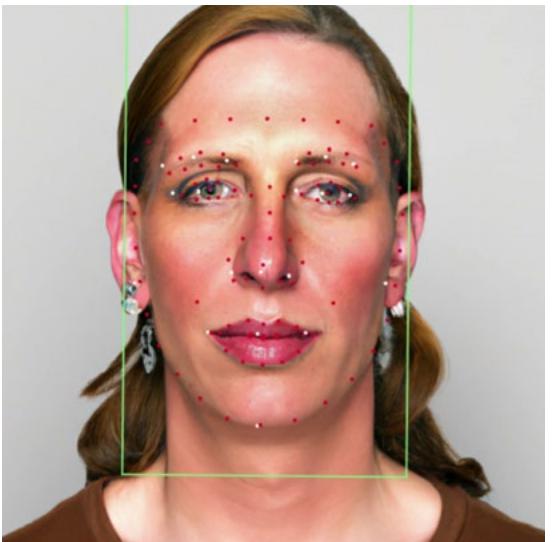
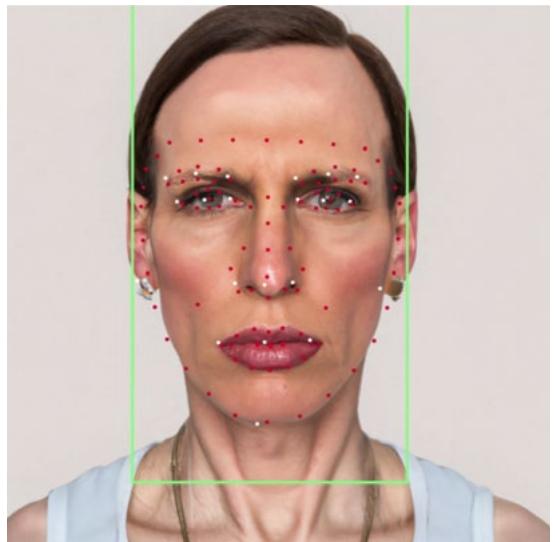
Las personas trans se han visto especialmente afectadas por su uso, ya que su apariencia física a menudo no coincide con la identidad de género registrada en los documentos oficiales. Esto puede llevar a situaciones en las que el sistema de reconocimiento facial los identifica incorrectamente, lo que puede tener consecuencias graves, como la detención o incluso la deportación. El uso de esta técnica también ha sido criticado por perpetuar la discriminación racial ya que a menudo, tiene una tasa de error más alta para personas de raza negra y otras minorías étnicas.

El capitalismo de vigilancia se ha vuelto cada vez más invasivo en nuestras vidas y el uso del reconocimiento facial se ha convertido en una herramienta importante en la recolección de datos, ya que permite a las empresas y gobiernos rastrear nuestros movimientos y hábitos con gran precisión. Las personas trans y las personas de color son especialmente vulnerables y es necesario tomar medidas para garantizar que estos sistemas no perpetúen la discriminación y la opresión. Esto incluye la regulación de su uso, así como la inversión en investigación y desarrollo para mejorar la precisión y la inclusión de estos sistemas.

Este proyecto narra mediante algoritmos de arte generativo y procesamiento digital de la imagen, la cara de esta discriminación: cómo el reconocimiento facial y la inteligencia artificial amplían la transfobia en la sociedad.

Trans-formando los algoritmos binarios de género
Intel·ligència artificial + processament digital de la imatge
Inteligencia artificial + procesamiento digital de la imagen
Vídeo. 2023

NÚÑEZ

ANTONIO PÉREZ GIL

JUAN F. NAVARRO

LUCAS SELEZIO DE SOUZA

Florianópolis, Brasil. 1993

Desplazamientos. Habitar lo intangible és una instal·lació que tracta de la cerca d'una llar com a intrínseca a la condició humana i d'una identitat desplaçada marcada per l'esdevenir del camí. L'ésser humà és un nòmada i ha expandit la presència en el planeta motivat en gran manera per la fam, la guerra i la intolerància, però també a causa d'aquesta pulsió interior per despollar-se d'allò tangible i submergir-se en la incertesa del viatge. Els desplaçaments que emprèn provoquen una reestructuració del món: més que canviar de paisatge, són l'estopí d'un procés dialèctic de reconstrucció d'un "yo" amenaçat per la intangibilitat de la llar.

La instal·lació reflecteix la relació entre el vestuari i l'arquitectura estableida per Gottfried Semper en *Els quatre elements de l'arquitectura*. D'això sorgeixen bosses i sandàlies, peces exposades juntament amb una infinitat d'objectes que acompanyen el viatger en l'exili d'aquest. En aquest no-lloc, espai d'incertesa i anonimat, es posa de manifest el conflicte viscut pel viatger que habita una llar efímera i (re)construeix una identitat sempre confrontada per i des de la mirada de l'altre.

Desplazamientos. Habitar lo intangible es una instalación que trata de la búsqueda de un hogar como intrínseca a la condición humana y de una identidad desplazada marcada por el devenir del camino. El ser humano es un nómada y ha expandido su presencia en el planeta motivado en gran medida por las hambrunas, la guerra y la intolerancia, pero también debido a esta pulsión interior por despojarse de lo tangible y sumergirse en la incertezas del viaje. Los desplazamientos que emprende provocan una reestructuración del mundo: más que cambiar de paisaje, son el estopín de un proceso dialéctico de reconstrucción de un "yo" amenazado por la intangibilidad del hogar.

La instalación refleja la relación entre el vestuario y la arquitectura establecida por Gottfried Semper en *Los cuatro elementos de la arquitectura*. De ello surgen bolsas y sandalias, piezas expuestas junto a un sinfín de objetos que acompañan al viajero en su exilio. En este no-lugar, espacio de incertezas y anonimato, se pone de manifiesto el conflicto vivido por el viajero que habita un hogar efímero y (re)construye una identidad siempre confrontada por y desde la mirada del otro.

Desplazamientos. Habitar lo intangible
Instal·ació / Instalación
Mesures variables / Medidas variables
2022

ENGLISH

PLURI-IDENTITATS

2nd BIENNIAL VISUAL ARTS CONTEST

The University of Alicante Museum (MUA) presents the 3rd Pluri-Identitats Visual Arts Contests, an initiative by the Office of the Vice President for Culture, Sports and Extracurricular Activities in partnership with the Office of the Vice President for Equality, Inclusion and Social Responsibility.

The contest is intended to promote contemporary art creation, encouraging artists to examine identity issues in the broadest sense: gender identity, sexual diversity, affective-sexual orientation... But pluri-identities is also understood as multiculturalism; as a meeting point of different peoples, religions, ethnicities, cultures, practices and customs, all on an equal footing; as a vehicle for minorities to make their voices heard and as a tool for inclusion; as a platform for understanding and tolerance.

This year's contest has seen the submission of 52 projects from six countries, maybe receiving more international entries than ever before. The jury selected 12 projects by artists from Spain, Brazil, Colombia and Armenia. The diversity of themes and techniques is remarkable: painting, drawing, photography, sculpture, video, ceramic art, digital art and installation, always with the aim of fighting stereotypes and promoting pluralism.

PLURI-IDENTITATS is a showcase for other voices, for other ways of understanding reality, with a focus on concepts such as diversity, respect and freedom. These values are essential in order to build a fairer, more inclusive and egalitarian society.

Amparo Navarro Faure
University President

EVERYTHING BEGINS, AND EVERYTHING ENDS, WITH THE BODY

Fernando Bayona

Visual artist, teacher and researcher

A person's identity is not the name they have, the place where they were born, or the date they came into the world. A person's identity consists simply of BEING, and being cannot be denied.

José Saramago

It is widely known that every identity is a construct. A mise en scène understood as each individual's subjective construction of themselves in relation to the social groups they belong to. This construction draws on elements such as culture, personal experience, relationships or roles played in society, and is reflected in multiple spheres, including culture, politics, sexuality or religion, influenced by external factors like globalisation or migration. It is thus understood as a dynamic, changing process.

The twelve projects selected for the third PLURI-IDENTITATS contest seek to find answers to these questions. All of them focus on the body, trying to explore the limits of its physical dimension, its way of inhabiting the digital world or how it relates to a geographical area. The projects highlight the connections between the body, desire, beauty standards or the societal norms and models imposed upon us. Shaped by social and mass media, these ideals also influence and pose risks to the creation of individual and collective identity.

THE SUBJUGATED GENDER

In Fig. 1 *Carta de derechos_tags <homosexuales> <sodomitas>* (1621-1975), **Andrea Corrales** alters the iconic LGBTI rainbow flag, which has become part of popular

culture as a symbol of celebration and new rights. She superimposes 25 pages from official journals of the Spanish Government (BOE) published between 1621 (reign of Philip IV) and 1975 (end of the Francoist dictatorship); these identities were always associated with the idea of disease or stigma, which has left a deep impact. Multiple regulations are juxtaposed, all of them based on the belief that sexual dissidence must be regulated. Each layer cancels the preceding one, seeking to erase or establish a distinction between first-rate citizens and those who live at the margins of the sex-gender system.

IMPOSED BEAUTY STANDARDS

These are precisely the laws that **Natalia Lobato Ruiz** is trying to reverse. Focusing on the body and combining sculpture and installation, her work is a participatory ceramic mural created with a great economy of means. The artist, who has rightly chosen porcelain and slipware for her project, is inspired by passages from the Old Testament (Genesis 1, 27 or Genesis 2,7), revealing herself as a contemporary biblical Creator. Her hands breathe life into an activist project that celebrates diversity and challenges imposed (and often self-imposed) beauty standards, clearly rejecting the patriarchal censorship to which our bodies are subjected. A barricade of sorts, showing nipples of people of different genders, ages and skin colours. The project proves that reality is diverse, questioning how our bodies are perceived and treated – especially on social media – and shedding light on the discrimination and hyper-sexualisation of the female body. The origin of the images matters little: whether they are reproductions of a work of art or innocent photographs, the aim is always to hide and censor the female nipple.

In the same vein, **Juan F. Navarro**'s *Uno y tres QR* clearly alludes to conceptual artist Joseph Kosuth's well-known *One and Three Chairs*. This conceptual and minimalist project looks at the beauty standards, models and ideals imposed on social media and how more and more people feel they need to have surgery and change their body to fit into these models of perfection. The artist encourages us to reflect on the boom of aesthetic medicine and the psychological problems caused by the interaction with apps such as Instagram or TikTok, with filters that have led to the rise of a single ideal of beauty among young people: full lips, high cheekbones and a narrow nose. These increasing trends are detrimental to their self-esteem.

The work consists of two pieces: a felt-tip drawing on paper of a QR code and an ink-jet print of similar size and characteristics. Analogue versus technological. Both codes give access to an "ideal" digital image of the original QR code online. This does not work with the felt-tip drawing, as there are interferences blocking access to the digital original. A metaphor for the inability, the impossibility of being our online selves; the ink-jet

print does allow us to access the digital original via a smartphone to scan the QR code. Desire and frustration at the same level.

Priscila Ramal seeks a way to treat those disorders caused by social media, taking us on a journey through the Purgatory, apparently full of light and colour – not only her pieces, but also those screens that grab our attention and keep us in a permanent state of lethargy.

The artist provides a first-person account of her experience with social media and how using these platforms passively and compulsively caused her depression, with medicines being the key to escaping that reality.

Blue Moon combines sculpture and painting to show our current situation, proving how important it is to understand the processes that keep us hooked to these highly addictive stimuli and how they lead to general dissatisfaction and a rise in mental illness. Priscila Ramal criticises today's society, driven only by pleasure and desire, in which opiates and antidepressants are used in response to any painful experience. She invites us to reconsider the impact that social media and consumer culture have on mental health and how they affect our way of relating to the world around us.

Social media and public space are two pillars of the dictatorship of beauty. In this sense, *Infinitas formas creas* – an installation by artistic collective **Noviembre**, whose members are Candela Sánchez and Celia Moreno – uses photography to investigate the body and how it is represented in the statues displayed in Barcelona's public spaces. In their research, framing becomes a scalpel with which to deconstruct, split and decontextualise each part of those bodies, releasing them from their origin, generating new hybrid identities that represent a wider range of possibilities. The aim is to rethink the historical function of statues, establish new identities and question memory.

In the artists' words, "the characteristics of these sculptures have determined a natural relationship with the human figure, going beyond values, beliefs and social aspirations. [...] We must look again at these shapes with critical eyes, questioning what has been [...] passed down. There are no divergent bodies. Female nudity is normally shown, male nudity is not".

History is written by the victors, who, in this war, are still men. Barcelona did not have any statues of women – other than saints, queens or miracle workers – until 1917, and today the situation is not much better: 14 statues of women – some of which have no names or surnames – compared to 168 of men. The imbalance is evident.

These monuments, linked to ideological and political notions deeply rooted in tradition, occupy public space with symbols that glorify the slavery and racism derived from colonialism, giving rise to profound reflections and dilemmas. In contemporary society,

statues should provide reparation for historical events, highlight diversity and give voice to communities and groups oppressed for centuries.

Pablo Sánchez-Núñez uses photography and video to investigate the increasingly widespread use of facial recognition technology. While very useful in multiple fields, from phone unlocking to airport security, it is also controversial, as it can help perpetuate racial and gender discrimination and become a tool in surveillance capitalism.

People of colour and trans people are particularly vulnerable to the negative effects of this technology. In fact, it can be difficult for a facial recognition system to correctly identify trans people, as their physical appearance often does not match the gender identity recorded on official documents.

Measures must be taken to ensure that these systems do not perpetuate discrimination and oppression, including regulating their use and investing in R&D to make them more accurate and inclusive.

Through generative art algorithms and digital image processing, *Trans-formando los algoritmos binarios de género* explores what this form of discrimination looks like, analysing concepts related to beauty standards, the traditional canon, the classical portrait, biology, wounds, "error", the multiple ways of inhabiting a body (which often is one we do not desire) – of travelling through, and with, that body.

TIME, MEMORY AND IDENTITY AS CONSTRUCTS

Joan Fierro addresses the concept of stasis as defined by George Baker in *Photography's Expanded Field*, as a fixed image applied to video performance. With the installation, the artist seeks solutions in the visual arts for us to inhabit time as a construct, which can be conceived in multiple ways within a geographical ideology to which individuals adapt or in which they participate under a socioeconomic and cultural paradigm.

The image of foreigners allows the artist to explore the tension between contemplative time and the accelerated or fragmented time prevalent in digital capitalism, in which they become the target of structural violence perpetrated by the system itself.

In this series of still films, video also becomes part of photography's expanded field. Strategies are proposed to play with time, broaden the boundaries of the present and make it more liveable – for instance, broken linearity, loops, fragmented space, slowness or the unfulfilled promise of a narrative. A purely aesthetic event with which to create an audiovisual and performative gesture, understanding resistance as biopolitics.

Extranjero revolves around the artist's own body, as a superficial image whose connotations are determined by the multicultural context of Bilbao's La Vieja neighbourhood. The project is not a self-portrait, however – in it, Joan Fierro looks for multiple conno-

tations of his body, situated and activated on the street and on the screen, exploring fragility as a tool for movement and transformation.

Lucas Selezio de Souza's project is also concerned with using our body as a vehicle for travelling through geographical space. The installation focuses on how the search for a home is intrinsic to the human condition and how our identity is defined by our experiences along the way. Migration is driven by war, famine or intolerance, but also by our need to leave tangible things behind. Argonauts who embark on an uncertain quest to find the golden fleece. The idea that travelling is crucial to searching for an identity, to acquiring knowledge – this stands as a metaphor for life itself, in which the wanderer faces challenges and difficulties while struggling to find a place in an ever-changing world.

In *Desplazamientos. Habitar lo intangible*, civil construction materials and fabrics are combined using techniques employed in the fashion industry. The aim is to examine the relationships between architecture, sculpture and clothing, highlighted by Gottfried Semper in *The Four Elements of Architecture*. As a result, bags, sandals or rucksacks are created, together with hybrid items migrants take with them in their exile. As noted by the artist, "In this no-place, a space of uncertainty and anonymity, a conflict becomes evident: that experienced by the traveller who lives in a transient home and (re)constructs an identity that is always challenged by and through the gaze of the other."

The traveller will sooner or later hit a wall – sometimes, an insurmountable one.

Aida Salán and Guillermo Esteban (**Les Cutés** collective) have made a sculpture in chrome iron and stainless steel. *Biombo* is similar to a metal shutter, like those used to protect window shops while allowing us to see the inside. Emphasis is placed on the connection between citizens and public space and how relationships between strangers are inevitably akin to a stage play, focusing on the implicit rituals and conventions involved. These formalities, almost like dancing routines, are always under review – performativity and the *mise en scène* define individual and collective identity.

But every fence is also a border: an imaginary boundary separating worlds and futures, a *trompe l'oeil* that seduces and deceives us at the same time, a siren call that lures us into the unknown. A protective barrier, but also a limit. The meeting between the self and the other, between life and death. A space of transition where anything is possible.

Araks Sahakyan knows this well. *Las ventanas de mi casa, desde la nieve hasta la mar* opens a window into her multiple identities, going from intimate to collective. An installation about memory and estrangement, analysing how populations are affected by geopolitical issues and migrations.

This visual exploration allows us to understand her inner emotional architecture, from her snow-covered city, her native city, Hrazdan, in Armenia, to her seaside city, her city of migration, Alicante; as well the city of her second migration, her rainy city, Paris.

Through her drawings, with colour as an essential element, she recreates "an imaginary view from the inside of an also imaginary house. A triumphal arch, a beach and Soviet buildings are merged, like in quantum physics, resulting in a strange composition where timelines are spaces become interwoven". Her project also includes a rug woven by hand by women artisans in Armenia, reproducing the drawing displayed at the exhibition. Woven knot by knot, the rug symbolises the land migrants leave behind, their origins, their losses. Two techniques, drawing and rug weaving, as forms of resistance. A journey from personal to collective history and back.

The project by **María Sánchez López** also addresses the concepts of identity, home and environment, with a focus on the capitalist system, in which the powerful emerge victorious from conflicts between equals. Painting with a critical spirit, warning of such threats to society as an accelerated lifestyle, the cult of the ego, the entertainment industry or media manipulation, putting our mental stability at risk with the sole aim of turning us into a submissive workforce.

Confesionario is built on ruins – the ones the migrant leaves behind, or those left after a battle. Pictorial spaces where the past still looms large. A dialogue between present and past, between memory and time.

Antonio Pérez Gil asks a crucial question: what is left after we are gone? Photography is a powerful tool to capture moments from the past, to stop the flow of time, to preserve their memory. With this, the artist brings back to life emotions, people and places that have disappeared, reconstructing personal and collective history, creating an intimate and profound connection. As he rightly points out, "ongoing pasts mixed with immediate presents, showing us how we change gradually, giving unlimited access to our identities."

In *Uniendo Pretéritos (arqueología de una memoria compartida). Te estoy mirando, me estás mirando. Lugares desconocidos*, the artist combines moments from different periods, in an act of celebration and documentation that allows us to explore new perspectives on the past and the present. He visited street markets and second-hand shops to acquire old photographic negatives, in a variety of formats and media, and used them to create a single image, merging events distant in time and space, as "a reflection that mirrors our own experience with memory, in which not all pieces fit perfectly..."

Because photography can capture fragments of life, leaving a visual record that memory is intent on erasing.

Andrea Corrales

Fig.1 Carta de derechos_tags <homosexuales> <sodomitas> (1621-1975)
Installation. Sublimation ink
Flag: 100 x 70cm
Frame: 120 x 90 cm
2022

The artist alters a symbolic and material object, the traditional LGBTI flag, which has become part of popular culture as a symbol of celebration and new rights. She disrupts the harmony between both spheres by superimposing 25 official journals of the Spanish Government (BOE), published between 1621 (reign of Philip IV) and 1975 (Francoist dictatorship), containing the words *<homosexuality>* and *<sodomy>*. The superimposition of Spanish national regulations on sexual dissidence leads to visual saturation, an awkward density that causes a hole, a stain on the flag, both corporeal and historical.

Every change of government, every regulation, every governmental and regulatory act – they all make us, the people who were, are or will be affected by the relevant act or regulation, fall into a huge hole of uncertainty. In turn, this visual hole opens time portals to different historical periods. The corporeal memory of being on the alert. This memory has weight: opacity against the transparency of forgetting.

In the current political climate, in which those who live at the margins of the sex-gender system face an uncertain future,

every new law is based on the belief that we must be regulated, codified into law, contained. Whether “our” interests are advanced or harmed by said laws, this opacity reminds us that what was granted to us can also be taken away from us.

Joan Fierro

Still-film #5. Extranjero series
Single-channel video
2022

Extranjero is an allegorical series of still films made in working-class neighbourhoods in Bilbao during the year 2022. Through these moving images, extremely slow and almost static, the artist challenges hegemonic conceptions of foreigners. For the purposes of the project, the image of the “foreigner” is any subjectivity that does not fit into the hyper-accelerated dimension of digital capitalism in the 21st century. Each still film in the series is a way of changing this temporal framework, calling our perception into question and enabling us to inhabit time at a more leisurely pace, as a form of biopolitical resistance.

Les Cutés (Aida Salán Sierra and Guillermo Esteban Avendaño)

Biombo
Stainless steel and chrome iron
210 x 200 x 50 cm
2022

Biombo emphasises the importance of public space as a place where citizens can interact with others. This interaction

is usually between strangers and can, therefore, be regarded as some sort of stage play – fleeting interactions that involve a series of unspoken rituals and conventions: giving way to others, keeping distances, not disturbing others... These formalities, almost like dancing routines, are always changing, and so are those who take part in the interaction. When these are strangers, however, the “formalities” allow them to see each other as equals, and only then can a shared society – one in which our right to be ourselves is respected – be built. In an indoor space, a folding screen (*‘biombo’* in Spanish) protects our privacy without interrupting conversation; similarly, when we see a lowered metal shutter on the street, we know that there is a shop window behind. A folding screen made up of these metal shutters reflects urban social life, in which form and content are, in this case, the same thing.

Natalia Lobato Ruiz

Mugró
Ceramic. China and slipware
Variable size
2022

Mugró is a participatory ceramic mural that challenges beauty standards and shows the diversity of bodies. This work of artivism rejects the patriarchal censorship to which our bodies are subjected, especially on social media, in which discrimination and hyper-sexualisation are always present.

Through an open call, the project has attracted 100 anonymous participants

of different genders, ages, skin colours – and nipples: big or small, rounded or elongated, with more or less defined areolas, with or without piercings or tattoos, sometimes even people who have had mastectomy. It shows that reality is diverse, questioning how our bodies are perceived and treated.

The project is intended to encourage conversation on this diversity and call into question why nipples – especially normative female ones, imposed by the media and society – are censored. The aim is also to give visibility to and celebrate all kinds of bodies, promoting inclusion and acceptance of oneself and others. The mural urges us to keep fighting against stereotypes and discrimination in any form.

Juan F. Navarro

Uno y tres QR
Self-referential QR code and digital image
Ink and pencil on Creative Textured paper (240 g).
Digital printing on Creative Textured paper (240 g).
46 x 38 cm each
2023

Identity is constructed through an interrelation of social and personal factors. Self-perception and the way we think others perceive and define us generate different representations that provide sources for identity models. The identity we construct on social media may allow us to explore our personal identity, but it can also blur the boundaries of the latter.

Teenagers use social media to play different roles simultaneously, getting to know themselves, judging themselves, in order to build a consistent narrative. This process, however, can have a negative impact on identity construction. Interpersonal relations in the virtual environment reinforce the notion that the narrative of the self reflects the person we would like to become.

Uno y tres QR consists of a drawing and a digital print on paper of a QR code. The code is linked to a digital image of the original QR code generated online. The drawn code, while not identical to the original model, reflects the wish to become the original.

Noviembre (Candela Sánchez and Celia Moreno)
Infinitas formas creas
Photographic installation
Variable size
2023

Shapes we see as normal simply because they are part of our everyday life, when they actually form an intricate web of lights and shadows. Identities are conceived as socially and morally constructed processes, shaped over history. That's why this project seeks to investigate the body and bodily forms through statues, going back in time to explore the present and the future, to understand how we behave and how we have portrayed ourselves over the years. The aim is to look again with critical eyes, questioning what has been passed down through generations – to pay attention to the symbols imposed upon us so as to

understand past behaviours and how they have represented us.

As more and more voices argue that monuments should provide reparation for historical events and create new, more diverse models, we should ask why, all the while allowing those who for decades have been oppressed and silenced to speak up.

Antonio Pérez Gil

Uniendo Pretéritos. (arqueología de una memoria compartida). Te estoy mirando, me estás mirando (serie) lugares desconocidos

Reverse process reusing old negatives.

Photographic print

Photographs on Canson paper (200 g), cotton mix

Series of 9 images

29,7 x 21 cm each

2002

In the face of the overwhelming number of photographic images in the digital world, I decided to visit street markets and second-hand shops to collect negatives from different years. Then, I created a photo shot in which I combined them, merging them into a single image and moment. I use glass photographic plates as well as large, medium-sized, acetate or 35 mm negatives.

Different sizes, records of our photographic past, photography as celebration and documentation: parties, family gatherings, holidays, portraits, a day at the beach, children playing, walking around the city, etc.

Like a clockmaker who can go back or forward in time, I sometimes take certain events, gestures or moments and join them together, even if they are one hundred years apart – in my snapshots, they are tied to each other by an imaginary line that travels across time. A reflection that mirrors our own experience with memory, a puzzle in which not all pieces fit perfectly and we have to tape them together.

Ongoing pasts mixed with immediate presents, showing us how we change gradually, giving unlimited access to our identities.

Priscila Ramal

Blue moon

Lamp. Cold porcelain, medicines and epoxy resin

Variable size

Oil on canvas

150 x 150 cm

2022-2023

Blue moon (another name for Smurf ice cream) is a visual essay about pleasure in contemporary society. The installation consists of two pieces: a formless lamp to which several pills have been attached, real medicines that are used to relieve pain (morphine, antidepressants, antipsychotics and relaxants), and a canvas listing all that is shown. Through a personal, yet political process, this is an ontological exploration of the present, focusing on stress relief techniques: slime toys, viral "relaxing" videos, pastel colours and lots of medicines. This

wellbeing is linked to the most irrational area in the brain.

A sweet apathy is destroying what little energy we had left. The culture of excess makes us helpless; the beauty of institutions has acted as a cultural painkiller. It becomes hard to find out where everything comes from, but listen to me, I have something important to tell you: what you feel is real, as real as any artificial composition. It's not you, it's the whole system, and you did not choose to be born in it. You could think this is like falling, but make no mistake – like in the Golden Age, everything remains to be done.

Araks Sahakyan

Las ventanas de mi casa
Hand-woven rug (Armenia), 40 knots/10 cm, wool, natural dyes
181 x 251 cm
2021

Las ventanas de mi casa
81 sheets. Felt-tip pens of natural pigments on paper
181 x 251 cm
2021-22

El barco de papel
Felt-tip pens of natural pigments on paper
21 x 29,7 cm
2021

Toun yev Nawak (Casita y barquito)
9 sheets. Felt-tip pens of natural pigments on paper
61,2 x 85,2 cm
2022

Meduses del mediterrani

9 sheets. Felt-tip pens of natural pigments on paper
61,2 x 85,2 cm
2022

The project *Las ventanas de mi casa, desde la nieve hasta la mar* reflects on the artist's multiple identities. It can be described as an "archaeological dream" that goes from intimate to collective, exploring memory, estrangement, geopolitics and migrations.

The beach, the triumphal arch and the Soviet buildings are merged together in an imaginary view, combining different periods and spaces. The sea, present in all five works, represents the journey, the migration from East to West; the last leg of the journey was by boat, from Ibiza to Alicante.

"I wanted to explore my inner emotional architecture, from my snow-covered city, my native city, Hrazdan, in Armenia, to my seaside city, the city of my migration, Alicante; as well as my rainy city, the city of my second migration, Paris".

Several elements are juxtaposed: an Eastern rug from the Caucasus, a window, a drawing within a drawing, a *mise en abyme*... and the same drawing removed from the drawing. The maxim "Home is where it hurts", which we can read in the rug within the drawing, highlights its symbolic value in a home, an intimate place where peace and war, joy and sadness, go hand in hand in an empty inside, a deserted beach, like an allegory of the inside of an estranged body.

A rug woven by hand by women artisans in Armenia, symbolising a land, origins and losses, resistance and intimacy. Two techniques, drawing and rug weaving – a journey from my original identity to other acquired identities and back.

María Sánchez López

Prisa cero
Oil on canvas
146 x 114 cm
2022

Secreto 1: Piénsalo primero.

Oil on canvas
55 x 46 cm
2023

Secreto 2: Convive con tus dudas

Oil on canvas
55 x 46 cm
2023

This is a project about existence, home, identity and the environment.

The primary aim is to encourage viewers to think critically, to build their homes – understood as their own identities – on sound foundations.

All of us should work together to create a new society, where one day our doors could be always open to visitors. A society based not on coexisting, but on living together.

Pablo Sánchez-Núñez

Trans-formando los algoritmos binarios de género

Artificial intelligence + digital image processing

Video
2023

Facial recognition technology has become increasingly popular in recent years and has multiple applications nowadays, from phone unlocking to airport security. However, its potential use in surveillance capitalism has been controversial.

Trans people have been especially affected by this, as their physical appearance often does not match the gender identity recorded on official documents. As a result, they may find themselves in situations in which they are not correctly identified by the facial recognition system with serious potential consequences, such as arrest or even deportation. Critics of these systems also argue that they perpetuate racial discrimination, with higher error rates for black people and other ethnic minorities.

Surveillance capitalism has become ever more invasive in our lives. Facial recognition systems are now used as data collection tools, allowing companies and governments to keep a detailed track of our actions and habits. Trans people and people of colour are particularly vulnerable, and measures must be taken to ensure that these technologies do not perpetuate discrimination and oppression, including regulating their use and investing in R&D to make them more accurate and inclusive.

Through generative art algorithms and digital image processing, the project

explores what this form of discrimination looks like: how facial recognition and artificial intelligence lead to increased transphobia in society.

Lucas Selezio de Souza

Desplazamientos. Habitar lo intangible
Installation
Variable size
2022

Desplazamientos. Habitar lo intangible is an installation about the search for a home – which is intrinsic to the human condition – and how a displaced identity is shaped by our experiences along the way. Human beings are nomads. While our spread around the world was largely due to famine, war and intolerance, another major factor was our need to get rid of tangible things and embark on an uncertain journey. Travelling restructures the world: rather than allowing us to change scenery, it triggers a dialectic process of reconstruction of the self, threatened by the intangibility of our home.

The installation reflects the relationship between clothing and architecture, highlighted by Gottfried Semper in *The Four Elements of Architecture*. In line with this theory, bags and sandals are displayed together with many other items travellers take with them. In this no-place, a space of uncertainty and anonymity, a conflict becomes evident: that experienced by the traveller who lives in a transient home and (re)constructs an identity that is always challenged by and through the gaze of the other.

JURAT/JURADO/ JURY

PRESIDENT / PRESIDENTE / PRESIDENT

Catalina Iliescu Gheorghiu

Vicerrectora de Cultura, Esport i Extensió Universitària

Vicerrectora de Cultura, Deporte y Extensión Universitaria

Vice President for Culture, Sports and Extracurricular Activities

VOCALS / VOCALES / VOWELS

David Alpañez Serrano

Llicenciado en Història de l'Art

Licenciado en Historia del Arte

Degree in Art History

Fernando Bayona

Doctor en Belles Arts

Doctor en Bellas Artes

PhD in Fine Arts

Bernabé Gómez Moreno

Doctor en Belles Arts

Doctor en Bellas Artes

PhD in Fine Arts

Remedios Navarro Mondéjar

Llicenciada en Història de l'Art

Licenciada en Historia del Arte

Degree in Art History

SECRETÀRIA / SECRETARIA / SECRETARY

Sofía Martín Escribano

Llicenciada en Història

Licenciada en Historia

Degree in History

PREMIATS/PREMIA- DOS/AWARDED

Primer premi / Primer premio / First prize

Araks Sahakyan

Accésit / Accésit / Second prize

Priscila Ramal

Lucas Selezio de Souza

UA

UNIVERSITAT D'ALACANT
Vicerectorat d'Igualtat, Inclusió i
Responsabilitat Social

MUSEU UNIVERSITAT D'ALACANT

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Vicepresidència i Conselleria
d'Igualtat i Polítiques Inclusives

